

Rapport 2009-072

**Bemanning i
kommunal pleie
og omsorg**

Bemanning i kommunal pleie og omsorg

Utarbeidet for
Norsk Sykepleierforbund

Innhold:

SAMMENDRAG OG KONKLUSJONER	3
1 INNLEDNING	7
1.1 Problemstilling	7
1.2 Metode	7
1.2.1 Utvalget	7
1.2.2 Spørreskjemaene	9
1.2.3 Gjennomføringen av kartleggingen	10
2 BEMANNING PÅ SYKEHJEM	12
2.1 Faktisk bemanning	12
2.2 Avvik mellom planlagt og faktisk bemanning	13
2.2.1 Er det avvik?	13
2.2.2 Årsaker til avvik og vikarbruk	15
2.3 Bemanning fordelt på dagvakt, kveldsvakt og nattevakt	17
2.4 Forskjeller mellom kommunene?	18
2.5 Oppsummering sykehjem	19
3 BEMANNING I HJEMMESYKEPLEIEN	21
3.1 Faktisk bemanning	21
3.2 Avvik mellom planlagt og faktisk bemanning	22
3.2.1 Er det avvik?	22
3.2.2 Årsaker til avvik og vikarbruk	24
3.3 Bemanning fordelt på dagvakt, kveldsvakt og nattevakt	25
3.4 Forskjeller mellom kommunene?	26
3.5 Oppsummering hjemmesykepleie	27
VEDLEGG 1	28
VEDLEGG 2	42

Sammendrag og konklusjoner

Resymé

Vi har kartlagt bemanningen i et begrenset utvalg sykehjem og soner for hjemmesykepleie i Bergen, Bærum, Stavanger og Trondheim på to hverdager, én helg og to påskedager i 2009. Kartleggingen viser at den totale bemanningen er lavere i helgen og i påsken enn på hverdagene for både sykehjem og hjemmesykepleien. Andelen sykepleiere er høyest på hverdagene og andelen ufaglærte høyest i helgen. Det er en gjennomgående tendens til at total bemanning på hverdagene for både sykehjemmene og hjemmesykepleien er lavere enn planlagt, og at den i helgen og i påsken er høyere enn planlagt.

Ser vi på forskjellen mellom planlagt og faktisk bemanning i prosent for de ulike utdanningsgruppene enkeltvis, ser vi til dels store forskjeller. For sykehjem er det konstant et negativt avvik for både sykepleiere og hjelpepleiere. For ufaglærte og bemanning med påbegynt helsefaglig utdanning er det alltid slik at det er flere av denne gruppen på jobb enn planlagt, altså et positivt avvik. For hjemmesykepleie er tendensene de samme, men mye svakere.

Bakgrunn og problemstilling

Kommunene har ansvar for tjenestetilbudet til alle som har behov for pleie- og omsorgstjenester. I 2007 utgjorde utgiftene til disse tjenestene vel 30 prosent av kommunenes brutto driftsutgifter. Norsk Sykepleierforbund ønsker å sette fokus på kompetanse og kvalitet i helse- og omsorgstilbudene som kommunene har ansvar for.

Sykepleierforbundet har bedt Econ Pöyry om å kartlegge bemanningen i kommunal pleie og omsorg, herunder sykehjem og hjemmesykepleie. Kartleggingen er fordelt på ulike utdanningskategorier på hverdager, helger og ferier,

Metode og struktur

Sykepleierforbundet ønsket en kartlegging av et begrenset antall sykehjem og enheter i hjemmesykepleien. Kartleggingen omfatter 12 sykehjem og 14 soner i hjemmesykepleien i kommunene Bergen, Bærum, Stavanger og Trondheim to hverdager, to helgedager og to påskedager. Sykepleierforbundet bestemte hvilke kommuner som skulle være med. Undersøkelsen er ikke designet for å være representativ verken for landet som helhet eller for de kommunene som er med. Kartleggingen må anses som en ”stikkprøveundersøkelse”, der hensikten er å samle kunnskap; ikke å kontrollere eller avdekke svikt.

Vi beskriver i rapporten total bemanning og bemanningen fordelt på ulike utdanningskategorier. I tillegg rapporterer vi avvik mellom planlagt og faktisk bemanning for hhv sykehjem og hjemmesykepleie. Det er viktig å understreke at enhetene i undersøkelsen ikke nødvendigvis er direkte sammenliknbare og dessuten at ”planlagt bemanning” ikke er enhetlig definert. Enkelte planlegger med utgangspunkt i en norm for bemanningen, mens andre planlegger ut fra hva som er realistisk i forhold til rekrutteringssituasjonen.

Vi har strukturert analysen omkring fire hovedtemaer:

- Den faktiske bemanningen.
- Avviket mellom planlagt og faktisk bemanning, både for den totale bemanningen og utdanningsgruppene enkeltvis
- Forskjeller mellom de ulike vaktene i en turnus: morgenvakt, kveldsvakt, nattevakt.
- Forskjeller mellom de fire kommunene i datasettet.

Konklusjoner

Sykehjem

Den totale bemanningen på alle vakter samlet er høyest på hverdagene og lavest i helgen.

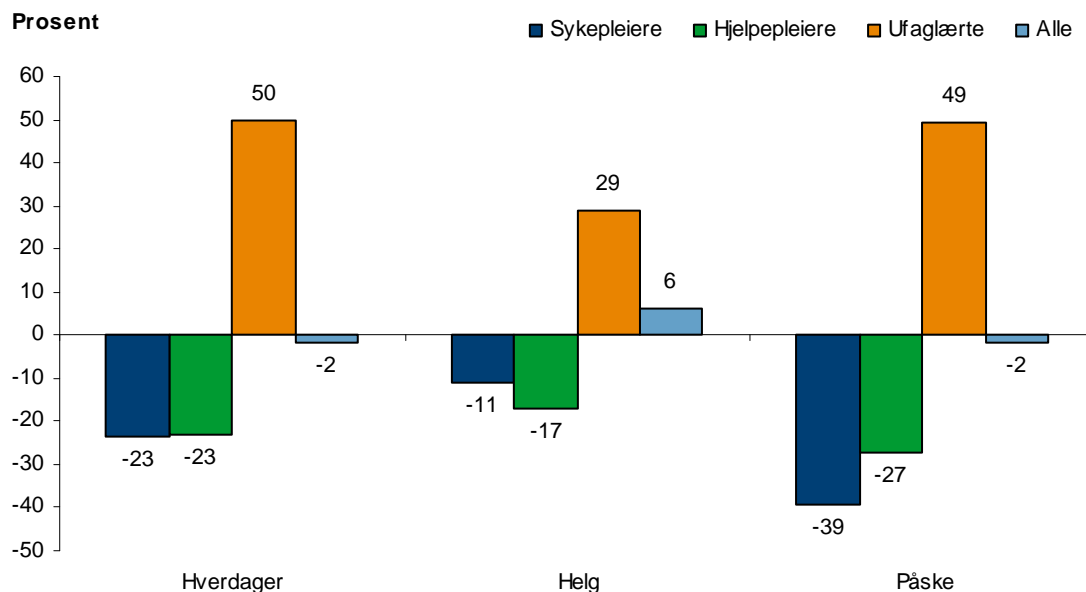
- Andel sykepleiere er høyest på hverdagene og lavest i helgen. Våre data viser at sykepleiere utgjør 24 prosent av den totale bemanningen på hverdager og 15 prosent i helgen.
- Andel hjelpepleiere er høyest i påsken. Da utgjør de 47 prosent av bemanningen.
- Andelen ufaglærte¹ er høyest i helgen, da de utgjør 48 prosent av den totale bemanningen, og lavest på hverdagene da de utgjør 29 prosent av den totale bemanningen.

Ser vi på avvik mellom planlagt og faktisk bemanning, er det slik at den faktiske bemanningen er lavere enn planlagt på hverdagene og i påsken. Da er det knapt én person mindre per 100 beboere i den totale bemanningen enn planlagt. I helgen er det derimot et positivt avvik. Den totale bemanningen er på nesten 2,5 personer mer enn planlagt per 100 beboere. For alle periodene er det imidlertid en tendens til at det er færre sykepleiere og hjelpepleiere på jobb og flere ufaglærte enn planlagt.

Regner vi avviket i prosent i forhold til planlagt bemanning fordelt på de ulike utdanningsgruppene, ser vi at det er ganske store relative avvik.

¹ Ufaglærte og bemanning med påbegynt helsefaglig utdanning (minimum et års fullført høyskole) er slått sammen til én kategori. Det er svært få med påbegynt helsefaglig utdannelse.

Figur A Avvik mellom planlagt og faktisk bemanning i kartlagte sykehjem. Hverdag, helg og påske. Tre utdanningsgrupper. Prosent

På hverdagene er det 23 prosent færre sykepleiere og hjelpepleiere på jobb, og 50 prosent flere ufaglærte i forhold til planlagt bemanning. I helgen er avviket per utdanningsgruppe mindre, selv om avviket i total bemanning er større. For sykepleiere og hjelpepleiere er det et negativt avvik på hhv 11 og 17 prosent, mens det for ufaglærte er et positivt avvik på 29 prosent. I påsken er det negative avviket for sykepleiere på hele 40 prosent, og det positive avviket for ufaglærte er på 49 prosent.

Hjemmesykepleie

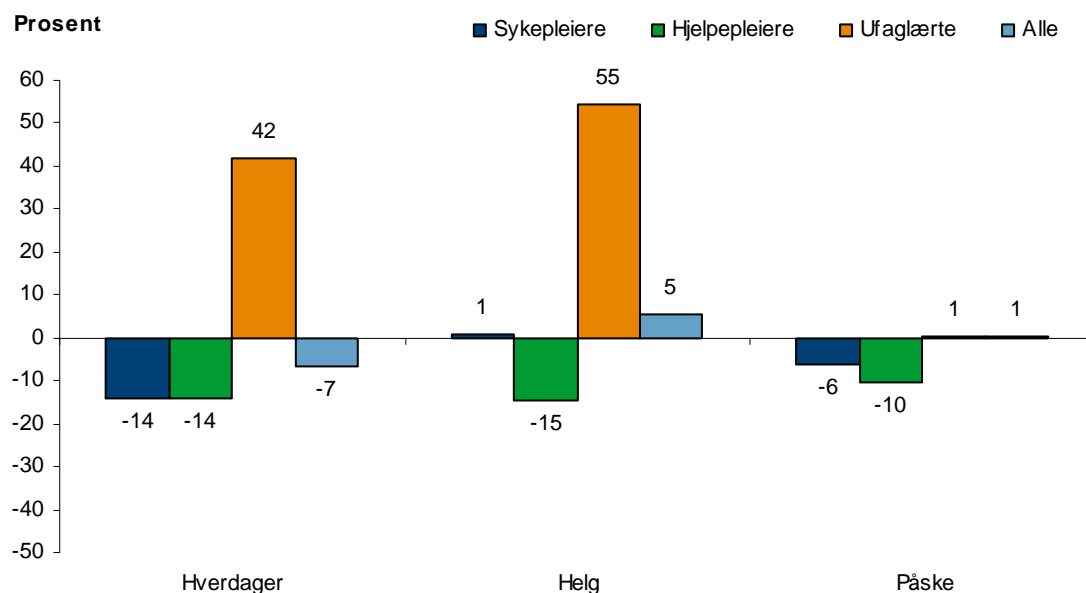
Den totale bemanningen på alle vakter til sammen er høyest på hverdagene. Helg og påske er ganske like når det gjelder total bemanning.

- Andel sykepleiere er høyest på hverdagene og lavest i helgen. Våre data viser at sykepleierne utgjør 33 prosent av den totale bemanningen i sonene for hjemmesykepleie som vi har kartlagt på hverdagene og 24 prosent i helgen.
- Hjelpepleiere utgjør en ganske stabil andel av den totale bemanningen, fra 42 prosent i helgen til 47 prosent på hverdagene.
- Andelen ufaglærte er høyest i helgen og lavest på hverdagene. På hverdagene utgjør ufaglærte 21 prosent av den totale bemanningen mens de i helgen utgjør 34 prosent.

Den faktiske bemanningen er lavere enn den planlagte på hverdagene og litt høyere enn planlagt i helgen og i påsken, men i påsken er avviket knapt registrerbart.

Regner vi avviket i prosent av planlagt bemanning fordelt på de ulike utdanningsgruppene, ser vi ingen klar tendens som gjelder for alle perioder.

Figur B *Avvik mellom planlagt og faktisk bemanning i kartlagte soner for hjemmesykepleie. Hverdag, helg og påske. Treutdanningsgrupper. Prosent*

Kilde: Econ Pöyry, spørreundersøkelse.

På hverdagene er det 14 prosent færre sykepleiere og hjelpepleiere på jobb, og 42 prosent flere ufaglærte i forhold til planlagt bemanning. I helgen ser vi derimot at det faktisk er et positivt avvik for sykepleiere på 1 prosent, mens vi for hjelpepleiere og ufaglærte ser samme struktur som for hverdagene. I påsken er det negative avviket for hhv sykepleiere og hjelpepleiere på hhv 6 og 10 prosent, men det positive avviket for ufaglærte er på kun 1 prosent.

Forskjeller og likheter mellom sykehjem og hjemmesykepleie

Sammenlikner vi bemanningen i sykehjem og hjemmesykepleie, ser vi at andelen sykepleiere er høyest og andelen ufaglærte er lavest i hjemmesykepleien. Når det gjelder de ulike utdanningsgruppens andel av total bemanning er tendensen at andelen hjelpepleiere er størst. Sykehjem skiller seg imidlertid ut i helgen ved at andelen ufaglærte utgjør den største gruppen av totalbemanningen. Ser vi på hvilken utdanningsgruppe som utgjør *minst* andel av den totale bemanningen, er det for sykehjem ufaglærte på hverdagene, mens det for helg og påske er sykepleiere. I hjemmesykepleien viser våre data at ufaglærte utgjør minst andel av total bemanning både hverdag og påske, mens det i helgen er sykepleierne som utgjør minst andel av total bemanning.

Det er mindre avvik i hjemmesykepleien enn det er i sykehjemmene vi har kartlagt. Når det gjelder avvik mellom planlagt og faktisk bemanning for de ulike utdanningsgruppene enkeltvis, ser vi til dels store forskjeller mellom sykehjem og hjemmesykepleie.

1 Innledning

1.1 Problemstilling

Norsk Sykepleierforbund har gitt Econ Pöyry i oppdrag å kartlegge bemanningen i kommunal pleie og omsorg. Sykepleierforbundet ønsket å få indikasjoner på bemanningen fordelt på ulike utdanningskategorier på hverdager, helger og ferier.

1.2 Metode

Prosjektet har blitt gjennomført i to faser. I fase én kontaktet vi ansvarlig ledelse i de fire utvalgte kommunene for å få tillatelse til å gjennomføre undersøkelsen. I fase to kartla vi bemanningen i et utvalg sykehjem og områder for hjemmebaserte tjenester. Kartleggingen omfatter til sammen seks døgn fordelt på to hverdager, to helgedager og to helligdager i påsken. I tre av kommunene har vi sendt et spørreskjema til lederne for sykehjemmene og de hjemmebaserte tjenestene. I den fjerde kommunen har den sentralt fagansvarlige for turnussystemet i kommunen håndtert spørreskjemaene for samtlige enheter.

Sykepleierforbundet ønsket ikke en stor, representativ undersøkelse, men kun en kartlegging av et begrenset antall sykehjem og enheter i hjemmesykepleien i fire navngitte kommuner. Undersøkelsen er således ikke designet for å være representativ for hele landet, ei heller for de kommunene som er med. Det er derfor viktig å understreke at vi med kartleggingen ikke kan generalisere verken når det gjelder situasjonen i norske kommuner generelt eller de fire kommunene som er med i utvalget spesielt. Vårt materiale kan derfor kun gi indikasjoner om bemanningen i sykehjem og hjemmesykepleien. Kartleggingen må anses som en ”stikkprøveundersøkelse”, men der hensikten er å få kunnskap, ikke kontrollere eller avdekke svikt.

1.2.1 Utvalget

Valget av de fire kommunene

Norsk Sykepleierforbund valgte selv ut de kommunene der vi har kartlagt bemanningen. De ønsket kartlegging i store kommuner, og førsteønsket var Oslo, Trondheim, Bergen og Stavanger. Oslo hadde ikke kapasitet til å være med og ble derfor byttet ut med Bærum. Det endelige utvalget er mao Bærum, Stavanger, Bergen og Trondheim.

Valget av sykehjem og soner for hjemmebaserte tjenester

Vi har valgt fire sykehjem og soner for hjemmebaserte tjenester i tre av kommunene og tre sykehjem og soner for hjemmebaserte tjenester i den fjerde, til sammen 15 sykehjem. For sykehjemmene var kriteriene at de måtte ha mer enn 50 sykehjemsplasser, være offentlig drevet samt at de skulle ha startet driften før juni 2008. Det siste kriteriet ble satt for at vi skulle gjøre kartleggingen i sykehjem som hadde kommet over den første innkjøringsfasen.

Vi baserte oss på informasjon fra kommunenes nettsider. Vi fant da at Bærum, Stavanger og Bergen hadde hhv 9, 7 og 16 sykehjem som oppfylte disse kriteriene. Trondheim kommune gav oss selv opplysningene og oppgav at de hadde 7 sykehjem

som oppfylte kriteriene. For Bærum, Stavanger og Bergen trakk vi et tilfeldig utvalg blant de sykehjemmene som oppfylte kriteriene. For Trondheim trakk vi et tilfeldig utvalg med de samme kriteriene, men her vet vi ikke selv hvilke sykehjem som er med i kartleggingen siden ledelsen for pleie- og omsorgstjenestene i Trondheim kommune ønsket å nummerere sine sykehjem og la oss trekke disse anonymt.

De hjemmebaserte tjenestene vi har kartlagt omfatter kun *hjemmesykepleie*. Vi har således ikke med omsorg innen rus, psykiatri eller boformer for psykisk utviklingshemmede. Bergen har til sammen 8 soner for hjemmesykepleie, Bærum har 9, Bergen har 10 og Trondheim har 11 soner for hjemmesykepleie. I noen kommuner er nattjenesten i hjemmesykepleien organisert i egne enheter, mens i andre er nattjenesten en del av enhetene som også har ansvar for tilbudene på dag- og kveldstid. I tre av kommunene har en egen enhet ansvar for nattjenesten. Disse er alle med i utvalget. De andre enhetene, som har ansvar for tilbudet på dag- og kveldstid, ble trukket tilfeldig. I den fjerde kommunen er områdene for hjemmebaserte tjenester likestilt, så der ble alle områdene trukket ut ved tilfeldig trekning.

Avgrensning av bemanningsgruppene

Vi har avgrenset bemanning til tre utdanningskategorier: sykepleiere, hjelpepleiere / helsefagarbeidere eller annen utdanning på videregående skoles nivå (heretter forenklet til hjelpepleiere) og ufaglærte / bemanning med påbegynt helsefaglig utdanning (heretter forenklet til ufaglærte). Leger og personale med annen utdanning på høyskolenivå enn sykepleiere er trukket ut av bemanningsbegrepet vi har benyttet, fordi oppgavene de gjør i stor grad er vesensforskjellige fra de andre gruppene.

Sammenliknbarhet

Sykehjemmene og områdene for hjemmesykepleie er ikke uten videre sammenliknbare.

For det første fremgår det ikke i våre analyser hvor stort pleiebehov pasienter i de ulike sykehjemmene eller sonene for hjemmesykepleie har. For hjemmesykepleie spør vi etter antall brukere, men vi har ingen kategorisering som gjør at vi kan skille mellom de som trenger en halv times hjelp i døgnet og de (få) brukerne som har vakter som sitter i brukers hjem hele natten. For sykehjem har vi i kartleggingen bedt informantene oppgi antall vanlige sykehjemsplasser, plasser for demente og "andre plasser" og videre gjort en inndeling i korttidsplasser eller langtidsplasser, men disse kategoriene er i analysen slått sammen. En grunn til dette er at det er så få observasjoner at det ikke er hensiktsmessig å skille. Hovedgrunnen er imidlertid at det uansett vil være store forskjeller og at en kategorisering i analysen delvis ville tilsløre at sykehjemmene allikevel ikke var sammenliknbare. Noen sykehjem har svært spesialiserte avdelinger; noen sykehjem er undervisningssykehjem osv. Ulike avdelinger og ulike beboere kan ha bruk for ulike typer bemanning.

En annen grunn til at sykehjemmene ikke er sammenliknbare, er at det er ulikheter knyttet til hvorvidt driftsoppgaver som renhold er med i turnusen eller ikke. Noen av sykehjemmene har renhold som en del av turnusen, mao at det tilligger pleiepersonalet, mens andre ikke har det.

Noen av enhetene som har ansvar for hjemmesykepleie betjener trygghetsalarmer i tillegg til ordinær hjemmesykepleie mens andre ikke gjør det. Ulikhetene bidrar ytterligere til at enhetene ikke er sammenliknbare.

Som tidligere nevnt er det også slik at hjemmesykepleie på nattetid for noen kommuner tilligger én sone som har totalansvar for kommunen, mens det i andre kommuner er slik at hver sone betjener "sine" brukere. For en av kommunene er det også slik at det er samme enhet som den som har kommunens hjemmesykepleie på natt, som også har ansvaret for alle brukere med trygghetsalarm i kommunen, og da også på dagtid.

Punktene nevnt over har størst betydning når det gjelder *nivå* for bemanningen totalt og for de ulike utdanningsgruppene. Når det gjelder *avviket* mellom planlagt og faktisk bemanning, er sammenlikningen problematisk fordi informantene ikke nødvendigvis har tolket "planlagt bemanning" helt likt – eller hatt en situasjon der den planlagte bemanningen betyr det samme – gjøre at en sammenlikning blir problematisk. Mange sa at de med "planlagt" mener den *realistiske* planleggingen de foretar for hver dag, og at bemanningen de planlegger med ikke nødvendigvis er lik en teoretisk grunnbemanning de gjerne skulle ha hatt. Det skyldes at de sliter med rekrutteringen og til enhver tid har for få ansatte. For andre sykehjem er den planlagte bemanningen i større grad et uttrykk for hva de synes er riktig bemanning.

Både for nivå og for avvik er det imidlertid vesentlig å understreke at vi har få observasjoner. Vi har informasjon for seks døgn fra 12 sykehjem og 14 soner for hjemmesykepleie. Med så få observasjoner vil spesielle kjennetegn ved enhetene eller spesielle situasjoner i de utvalgte døgnene kunne få store utslag.

Ulikheter mellom sykehjemmene og enhetene i hjemmesykepleien mht. til pasientgrunnlag, ansvarsområder og organisering gjør at det ikke er uproblematisk å aggregere informasjonen vi har samlet inn. Vi har likevel valgt å gjøre det for å få et grunnlag for en samlet vurdering av alle sykehjem og alle enheter i hjemmesykepleien som er med i vår undersøkelse.

For å kunne si noe samlet om bemanningen på sykehjemmene, har vi regnet om bemanningen i alle sykehjemmene til ansatte per 100 beboere. Det samme har vi gjort for hjemmesykepleien.

1.2.2 Spørreskjemaene

Vi sendte ett spørreskjema til sykehjemmene og ett til sonene for hjemmesykepleie².

Vi spurte etter antall sykehjems plasser og antall brukere av hjemmesykepleien som bakgrunnsinformasjon. Videre stilte vi spørsmål om bemanningen for seks spesifiserte døgn; to hverdager, to helgedager og to helldager i påsken. Døgnene var delt opp i tre vakter, morgen / dagvakt, ettermiddags / kveldsvakt og nattevakt, heretter forenklet til dagvakt, kveldsvakt og nattevakt, og bemanningen skulle spesifiseres etter utdanning. For både sykehjem og hjemmesykepleie hadde vi utdanningsgruppene

- Sykepleiere
- Personale med annen helseutdanning på høyskolenivå
- Hjelpepleiere / helsefagarbeider eller bemanning med annen helseutdanning på fagskolenivå³

² Se vedlegg 1 og 2

³ Benevnelsen her er upresis. Hjelpepleier / helsefagarbeider har helseutdanning på *videregående skoles* nivå. Det er denne utdannelsen som vil være den vanlige. Kun svært få, hvis noen, vil ha en utdannelse her på fagskolenivå.

- Bemanning med påbegynt helsefaglig utdanning (minimum et års fullført høyskole)
- Ufaglært bemanning

I spørreskjemaet til sykehjemmene hadde vi i tillegg utdanningsgruppen *lege*.

Vi spurte etter både planlagt og faktisk bemanning, om antall vikarer totalt i planlagt og faktisk bemanning, og om hvordan informantene vurderte den faktiske bemanningen. Dersom det var endringer i forhold til planlagt bemanning, stilte vi spørsmål om hva denne endringen kom av. I spørreskjemaet kunne informantene krysse av for følgende årsaker: 1) den faste staben er for liten 2) sykdom 3) andre årsaker. Disse alternativene forklarer imidlertid bare hvorfor noen er borte fra jobb, ikke hvorfor vedkommende eventuelt ikke er blitt erstattet av andre med samme kompetanse. Vi har derfor også spurt om årsaken til endret bemanning var at det ikke var mulig å få tak i kvalifiserte vikarer. Svaralternativene der var ja, nei eller vet ikke. I tillegg har vi bedt informantene våre gi sin vurdering av den faktiske bemanningen de aktuelle døgnene. Her gikk svaralternativene fra svært tilfredsstillende til svært lite tilfredsstillende.

1.2.3 Gjennomføringen av kartleggingen

Etter at vi hadde trukket utvalget, ringte vi, når det gjelder de tre kommunene der kartleggingen ble utført lokalt, samtlige ledere for sykehjem og områdene for de hjemmebaserte tjenestene i utvalget. Vi informerte om problemstilling og metode og ba om e-postadresse for å sende spørreskjemaet. For den fjerde sendte vi spørreskjemaene til samme person som hadde gitt oss tillatelse til å gjennomføre kartleggingen, og han videreformidlet disse videre til rette vedkommende i Enhet for service og internkontroll.⁴

Vi sendte også en oppfordring til informantene våre der vi ba om at besvarelsen skjedde i samråd med de tillitsvalgte fra Norsk sykepleierforbund. Informantene våre ble også kontaktet av Norsk Sykepleierforbund om dette. Forbundets representanter ba om at opplysningene skulle gis i samråd med de tillitsvalgte. Vi understreket at både enhetsleder (vår informant) og tillitsvalgte som ble involvert måtte behandle opplysningene konfidensielt. Tilbakemeldinger vi har fått, tyder på at det i liten grad er slik at tillitsvalgte har blitt involvert i selve prosessen, men noen har blitt informert i etterkant.

Vi har purret informantene tre ganger for å få inn flest mulige besvarelser. Vi fikk svar fra 12 av 15 sykehjem og 14 av 15 soner for hjemmesykepleie. Den endelige svarprosenten var mao 80 for sykehjem og 93 for hjemmesykepleie. Etter at vi hadde mottatt ferdig utfylte skjemaer per e-post eller brev, gikk vi gjennom disse for å se om det var uklarheter eller behov for oppfølgingsspørsmål. Der dette var tilfelle, tok vi en oppfølgingssamtale. Vi har hatt oppfølgingssamtaler med 11 av 20 mulige enheter i de

⁴ Kommunens sentrale turnussystem gir kun opplysninger om planlagt og faktisk bemanning. Når det registreres avvik i forhold til turnusplan og deretter gjøres innleie av personale, angis årsaken til ekstrainnleie. Vi har dermed fått informasjon om grunner til eventuelle avvik fra planlagt bemanning, men ikke om hvorvidt det var vanskelig å skaffe kvalifiserte vikarer eller hvordan enhetsleder vurderer den faktiske bemanningen. Den eneste ekstrainformasjonen som er blitt skaffet, er opplysninger om enhetenes størrelse, slik at opplysningen om bemanningen blir meningsfull.

tre kommunene der kartleggingen har blitt foretatt lokalt. I tillegg har vi hatt oppfølgingssamtale med våre kontaktpersoner sentralt i den fjerde.

Oppfølgingssamtalene har ikke bare dreid seg om å oppklare eventuelle uklarheter. Vi har også gått inn på spørsmål som ikke var berørt i spørreskjemaene. Det er derfor ikke slik at alle informantene har fått nøyaktig de samme spørsmålene. Noen har også på eget initiativ, i mail eller per telefon, kommet med ekstra informasjon. All relevant informasjon er tatt med i våre endelige analyser.

Selv om vi har foretatt oppfølgingssamtaler, må det tas høyde for ulikheter i spørreskjemaene som kommer av ulik tolkning av spørsmålene.

2 Bemanning på sykehjem

For det første beskriver vi den faktiske bemanningen når det gjelder hverdager, helg og påske. Selv om vi også beskriver det totale nivået på bemanningen og for de ulike utdanningsgruppene, legger vi størst vekt på forholdet mellom utdanningsgruppene. Når er det flest sykepleiere på jobb? Når er det flest ufaglærte?

For det andre beskriver vi avviket mellom faktisk og planlagt bemanning. Er det slik at det totale nivået på bemanningen er som planlagt? Og hvis nei, holder forholdet mellom de ulike utdanningsgruppene seg noenlunde konstant, eller gjør det ikke det? Vi kommer under dette punktet også kort inn på årsakene til eventuelt avvik, vikarbruk og informantenes vurdering av bemanningen.

For det tredje ser vi etter eventuelle tendenser fordelt på de ulike vaktene i en turnus. Hvilke forskjeller ser vi mellom dagvakt, kveldsvakt og nattevakt i forhold til bemanning fordelt på de ulike utdanningsgruppene? Er det store forskjeller når det gjelder vikarbruk?

Det fjerde og siste hovedtemaet er hvorvidt det er mulig å observere noen forskjeller mellom de fire kommunene i datasettet.

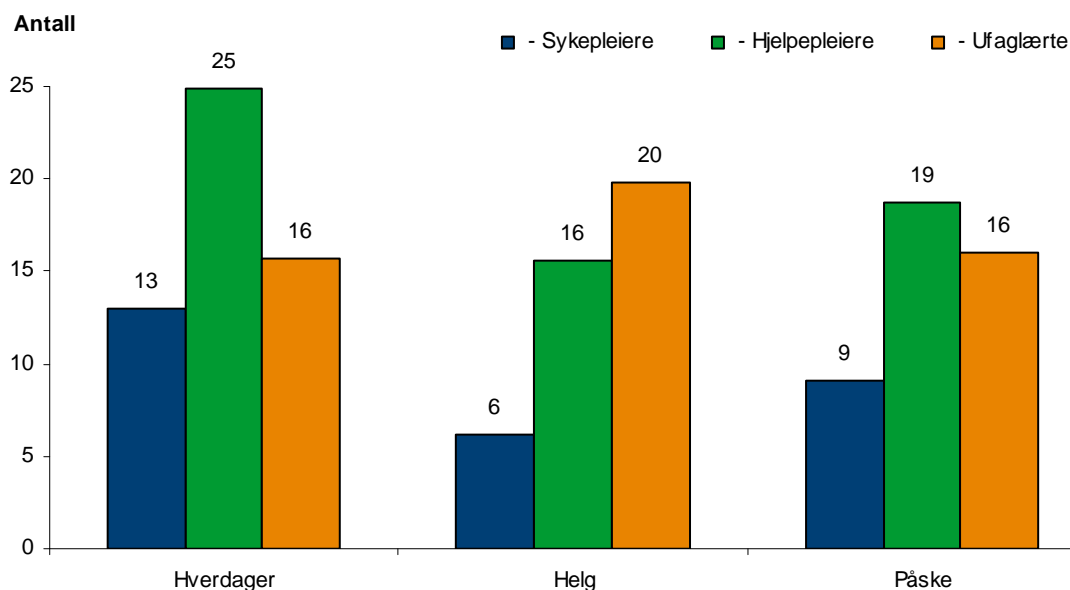
2.1 Faktisk bemanning

Nedenfor beskriver vi den *faktiske* bemanningen i de 14 sykehjemmene vi har undersøkt fordelt på hverdag, helg og påske, og fordelt på hvor mange av det totale pleiepersonellet som er sykepleiere, hvor mange som har en annen helsefaglig utdanning og hvor mange som er ufaglærte.

Figur 2.1 nedenfor viser bemanningen av sykepleiere, hjelpepleiere og ufaglærte – hverdager, helg og påske i de sykehjemmene vi har kartlagt. Bemanningen er vist som antall personer per 100 beboere. Som vi ser, er det totalt sett høyest bemanning på hverdagene. Hvis vi summerer antall sykepleiere, antall hjelpepleiere og antall ufaglærte for hele døgnet, var det i snitt 54 ansatte per 100 beboere på hverdagene; 44 ansatte i påsken og 42 ansatte i helgen.

Den totale bemanningen i påsken er 82 prosent av den faktiske hverdagsbemanningen, og i helgen er den 78 prosent av hverdagsbemanningen.

Figur 2.1 Bemanning i kartlagte sykehjem. Hverdag, helg og påske. Tre utdanningsgrupper. Antall per 100 beboere

Kilde: Econ Pöyry, spørreundersøkelse.

- Andel sykepleiere er høyest på hverdagene. I snitt er det 13 sykepleiere per 100 beboere på sykehjem på hverdagene, mens det for påsken er 9 og helgen 6. I forhold til de andre utdanningsgruppene utgjør sykepleierne 24 prosent av den totale bemanningen på hverdager. I påsken utgjør de 21 prosent av bemanningen, og i helgen utgjør de 15 prosent.
- I alle de tre tidsrommene som vi har kartlagt, er det flere hjelpepleiere enn sykepleiere på vakt. Det relative forholdet er forholdsvis stabilt. Våre data viser at det i alle perioder er rundt dobbelt så mange hjelpepleiere som sykepleiere på jobb. På hverdagene utgjør hjelpepleierne 47 prosent av det totale pleiepersonellet. I påsken utgjør de 43 prosent og i helgene utgjør de vel 38 prosent.
- Ser vi på hvor mange ufaglærte det er i forhold til sykepleiere, er det på hverdagene omtrent like mange ufaglærte på jobb som det er sykepleiere. Det er i snitt 16 ufaglærte på jobb mot 13 sykepleiere. I påsken er det nesten dobbelt så mange ufaglærte på jobb i forhold til antall sykepleiere, mens det i helgen er vel tre ganger så mange. Andelen ufaglærte av det totale pleiepersonellet er absolutt høyest i helgen med 48 prosent mot 37 prosent i påsken og 29 prosent på hverdager.

2.2 Avvik mellom planlagt og faktisk bemanning

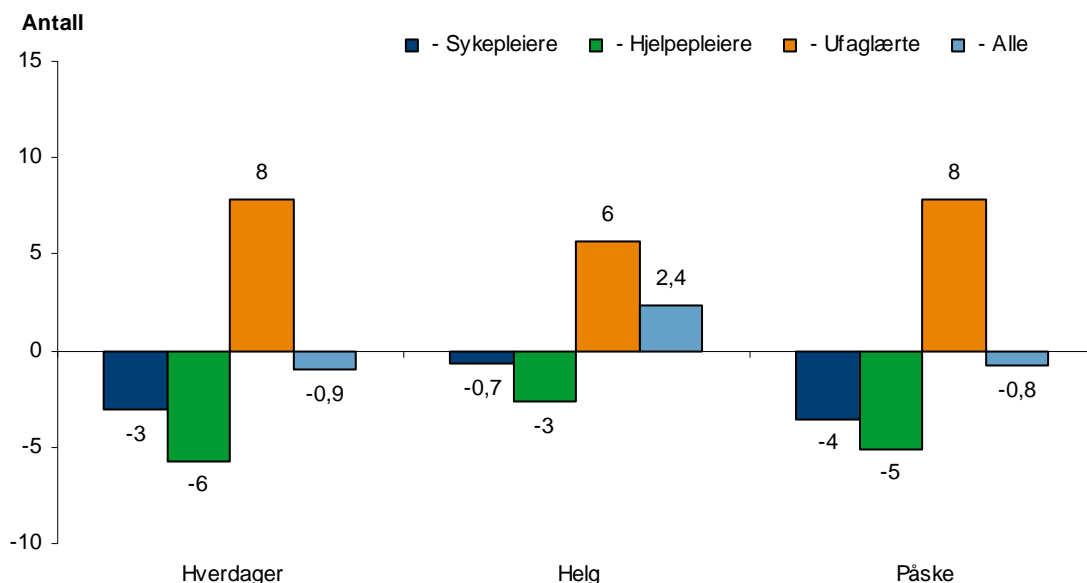
Nedenfor beskriver vi eventuelle avvik mellom faktisk og planlagt bemanning. Deretter vil vi kort komme inn på årsakene til endret bemanning og vikarbruk.

2.2.1 Er det avvik?

Figur 2.2 nedenfor viser avvik mellom planlagt og faktisk bemanning for sykepleiere, hjelpepleiere og ufaglærte samt totalt – hverdager, helg og påske i de sykehjem vi har kartlagt. Avviket er vist som antall personer per 100 beboere.

Som vi ser, er det slik at det *totale* faktiske pleiepersonellet er mindre enn planlagt på hverdager. I gjennomsnitt er det 1 ansatt per 100 beboere mindre på jobb enn planlagt. Det er ganske store forskjeller når det gjelder *type* personell. Det er færre sykepleiere på jobb enn planlagt, enda færre hjelpepleiere, mens det er mange *flere* ufaglærte på jobb enn planlagt.

Figur 2.2 *Avvik mellom planlagt og faktisk bemanning i de kartlagte sykehjemmene. Hverdager, helg og påske. Tre utdanningsgrupper. Antall per 100 beboere*

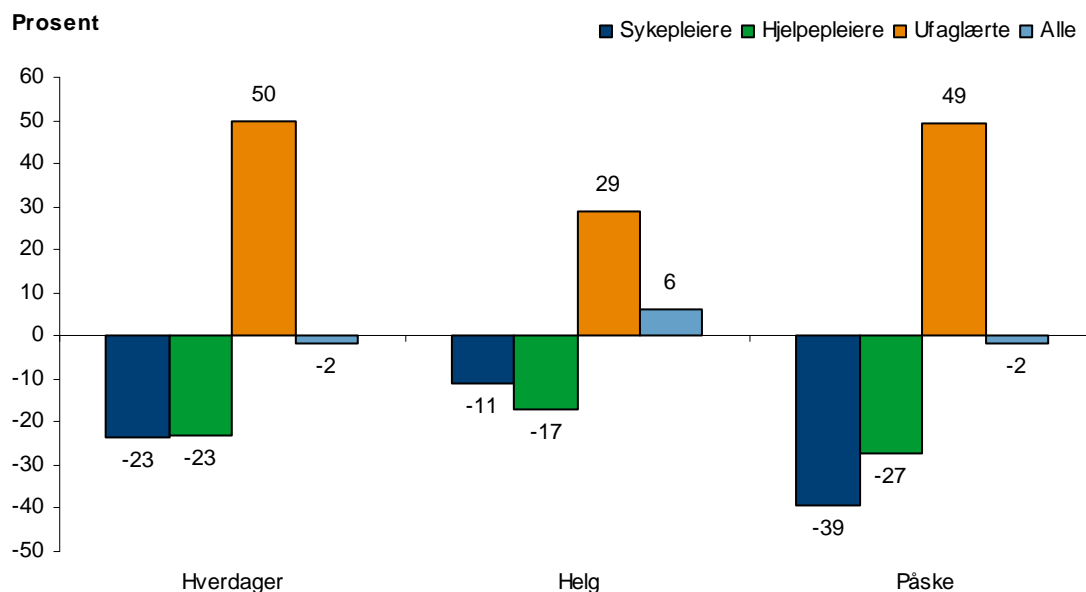
Kilde: Econ Pöyry, spørreundersøkelse.

Denne avviksstrukturen for de ulike utdanningsgruppene holder seg relativt stabil, for hverdag, helg og påske.

Til forskjell fra hverdagene, er det i helgen slik at det totalt er *flere* på jobb enn planlagt. I gjennomsnitt for våre sykehjem er det nesten 2,5 personer mer på jobb enn planlagt i helgen. I påsken er det som på hverdagene knapt 1 person mindre enn planlagt per 100 beboere.

Vi har ovenfor beskrevet avviket i *personer* per 100 beboere i forhold til planlagt bemanning. Figur 2.3 nedenfor viser også avviket mellom planlagt og faktisk bemanning i de kartlagte sykehjemmene. Også her er avviket vist for sykepleiere, hjelpepleiere, ufaglærte samt totalt – hverdager, helg og påske. Men istedenfor antall personer, er avviket her vist som prosent av planlagt bemanning.

Figur 2.3 *Avvik mellom planlagt og faktisk bemanning i kartlagte sykehjem. Hverdager, helg og påske. Tre utdanningsgrupper. Prosent av planlagt bemanning*

Kilde: Econ Pöyry, spørreundersøkelse.

- Det negative avviket for den totale bemanningen på hverdager er beskjedent, 2 prosent. Avviket mellom planlagt og faktisk bemanning for hver utdanningsgruppe, er mye større. For både sykepleiere og hjelpepleiere er det et negativt avvik på 23 prosent. For ufaglærte er det et positivt avvik på 50 prosent.
- I helgen er det et positivt avvik på 6 prosent for den faktiske totale bemanningen i forhold til den planlagte. For sykepleiere er det negative avviket i forhold til planlagt bemanning 11 prosent og for hjelpepleiere er det 17 prosent. For ufaglærte er det positive avviket i forhold til planlagt bemanning på 29 prosent.
- I påskedagene er avviket for de ulike utdanningsgruppene aller størst. Det er nesten 40 prosent færre sykepleiere på jobb enn planlagt. Det negative avviket for hjelpepleiere er på 27 prosent, og for ufaglærte er det et positivt avvik på 49 prosent. Samlet sett er det totale avviket lite.

2.2.2 Årsaker til avvik og vikarbruk

Informantene ble bedt om å angi årsaken til eventuelle endringer i forhold til planlagt bemanning.

Det er verdt å understreke at endringene i forhold til planlagt bemanning er positive for helgen. Vi har ikke spurt etter årsakene til et positivt avvik. Noen informanter har imidlertid opplyst i oppfølgingssamtalene at grunnen kan være økt aktivitet eller at én faglært erstattes med flere ufaglærte.

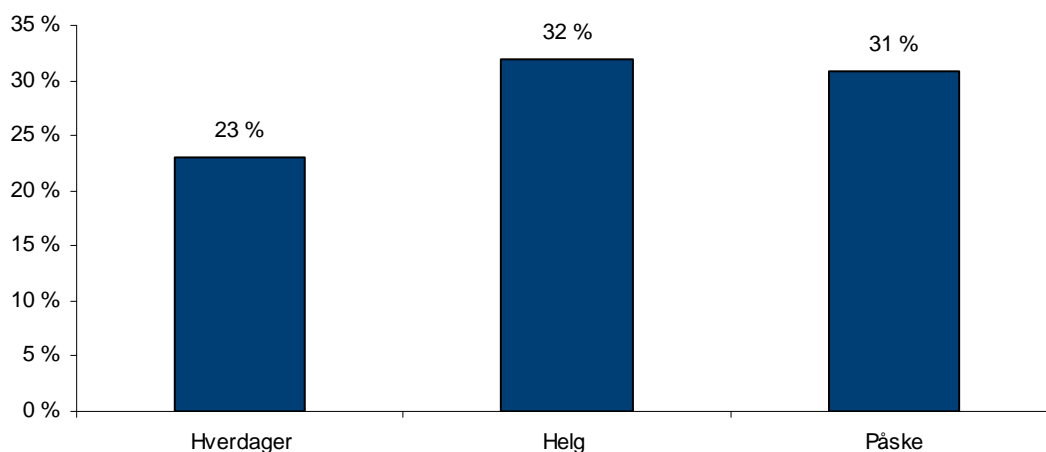
Når det gjaldt negative avvik, at det var færre på jobb enn planlagt, oppga de fleste av informantene at årsaken var sykdom eller "andre årsaker" – som regel kurs, permisjoner eller ferie. Noen oppga også at den faste staben var for liten. De informantene vi snakket med og som vi ba utdype dette, sa at årsaken til at den faste staben var for liten aldri bunnet i økonomiske innsparingstiltak, men i rekrutteringsproblemer. Vi vet at en

informant har definert vakans som ”andre grunner”, og ikke som ”den faste staben er for liten” dersom det er slisk at stillingen som er vakant normalt er besatt av en som nå er i permisjon. Det kan være flere som har oppfattet det slik.

En ting er hvorfor noen er borte fra jobb; en annen ting er hvorvidt vedkommende blir erstattet av andre med samme kompetanse eller ikke. Vi spurte derfor informantene om årsakene til endring i den endelige bemanningen var at det ikke var mulig å få tak i kvalifiserte vikarer. Her svarer dobbelt så mange bekræftende som de som svarer benektende. Vi har i oppfølgingssamtalene bedt noen av dem som har svart benektende på dette spørsmålet om å utdype hvorfor de da ikke har valgt å bruke vikarer på samme utdanningsnivå som de som er fraværende. Én grunn er den økonomiske, at de pga budsjett ikke prøver å få tak i fagfolk / må unnvære overtid. En annen grunn som nevnes, er at utdanningsnivå ikke er så viktig for korttidsvikarer som for den faste staben, siden korttidsvikarer uansett ikke vil kunne gjøre det samme som fast ansatte, og at en kost-nytte-vurdering dermed gjør at ufaglærte foretrekkes.

Våre data for vikarbruk viser at det er høyere bruk av vikarer i helgen og påsken i forhold til hverdagene. Figur 2.4 nedenfor viser andelen vikarer hverdager, helg og påske i de kartlagte sykehjemmene. Andelen er regnet ut i forhold til den totale faktiske bemanningen.

Figur 2.4 Vikarer i kartlagte sykehjem. Prosent av total, faktisk bemanning

Kilde: Econ Pöyry, spørreundersøkelse.

Mens andelen vikarer er høyest i helgen, med 32 prosent av total, faktisk bemanning, er den lavest på hverdagene, med 22 prosent av total, faktisk bemanning.

Informantene har også gitt sin vurdering av den faktiske bemanningen de døgnene vi ba om informasjon for. Her er det ikke mulig ut fra våre data å peke på noen sammenheng. Noen er fornøyde med en bemanning med stort negativt avvik, mens andre er misfornøyde med en bemanning som er lik eller bedre enn den planlagte. Dette kan ha sammenheng med ulike måter å planlegge bemanningen på, men også med at noen svarer ut ifra om det er mange av de faste på jobb eller ikke og dermed differensierer mellom om det er høy bruk av vikarer eller ikke, mens andre kun svarer ut ifra totalbemanning fordelt på de ulike utdanningsgrupper.

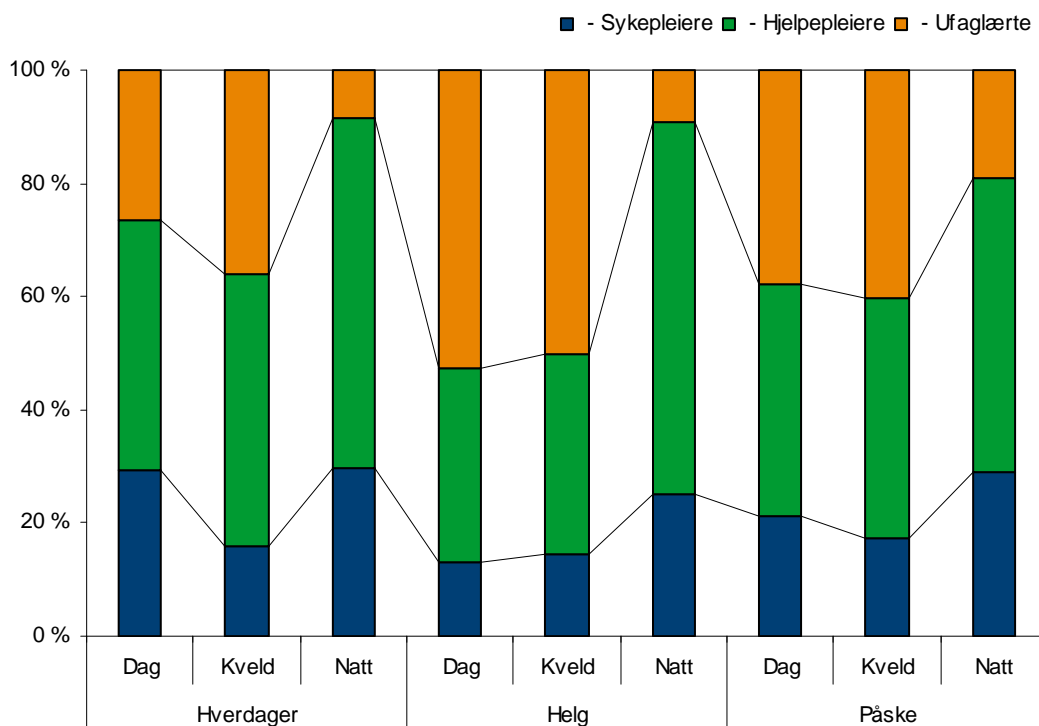
2.3 Bemanning fordelt på dagvakt, kveldsvakt og nattevakt

I de foregående kapitlene har vi slått sammen alle vakter og kun sammenliknet hverdager med helg og påske. I det følgende beskriver vi fordelingen på vakter; dagvakt, kveldsvakt og nattevakt.

Nivået på bemanningen er høyest på dagvakt og lavest på nattevakt. Det vi ønsker å vise med Figur 2.5 er hvordan bemanningen er fordelt på de ulike utdanningsgruppene fordelt på de forskjellige vaktene i løpet av døgnet.

Figur 2.5 nedenfor viser bemanningen av sykepleiere, hjelpepleiere og ufaglærte - hverdager, helg og påske – morgen, kveld og natt. For hver vakt er andelen sykepleiere, hjelpepleiere og ufaglærte vist.

Figur 2.5 Bemanning i kartlagte sykehjem. Hverdager, helg og påske. Tre utdanningsgrupper. Tre vakttyper. Prosent av total bemanning

Kilde: Econ Pöyry, spørreundersøkelse.

- På hverdager er andelen sykepleiere lavest på kveldsvakten. 16 prosent av den totale bemanningen på kveldsvakten er sykepleiere, mot 29 / 30 prosent på dagvakt og nattevakt. Det er sannsynlig at sykepleieroppgaver som tidsmessig kan styres, stort sett gjøres på dagtid og at bemanningen på natt er så liten at hver sykepleier utgjør en stor andel av den totale bemanningen. Ufaglærte jobber i liten grad natt, men på kveldsvakten utgjør denne gruppen hele 36 prosent av den totale bemanningen.
- Ser vi på hvordan helgebemanningen er fordelt på de ulike utdanningsgruppene, støtter dette inntrykket vi har av at sykepleiere er høyest representert på natten generelt og på dagtid hverdager. Mens andelen sykepleiere er betraktelig lavere på

dagtid i helgen enn hverdagene, er det for kveldsvakten og nattevakten lite endring i forhold til hverdagene. Det er flere ufaglærte både på dagvakten og kveldsvakten i helgen enn på hverdagene, men det er få ufaglærte som jobber nattevakt.

- I påsken er andelen sykepleiere på dagvakten midt imellom hverdag og helg. 21 prosent av den totale bemanningen er sykepleiere. Vi ser at andelen sykepleiere for kveldsvakten og nattevakten også her er rimelig konstant. Det er imidlertid en litt høyere andel sykepleiere på vakt i påsken på kveldsvakten enn hva tilfellet er i hverdagene og i helgen. Når det gjelder forholdet mellom hjelpepleiere og ufaglærte, ser vi at ufaglærte utgjør en mye større andel av bemanningen på natt enn i de andre periodene. Mens andelen sykepleiere som nevnt er konstant, ser vi at andelen hjelpepleiere er mindre på nattevakten i påsken enn ellers.

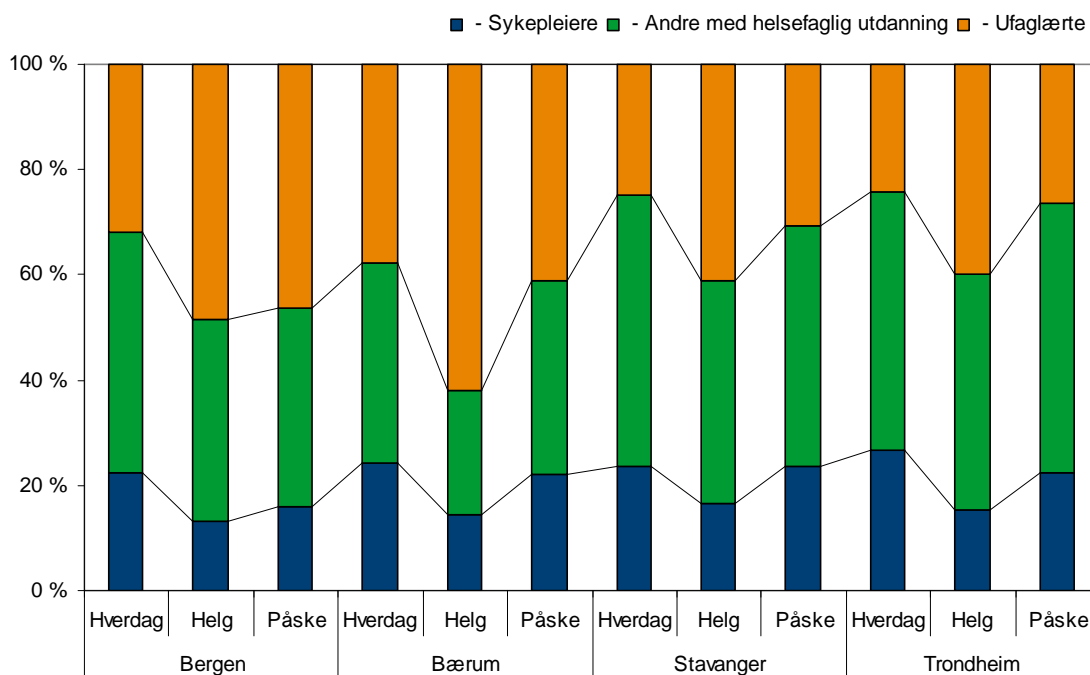
Som nevnt i avsnitt 2.2.2, er vikarbruken høyere i helgen og i påsken enn på hverdagene. Vi har undersøkt om det er noen forskjeller mellom vaktene. Det er gjennomgående at andelen vikarer er høyest på kveldsvakten og lavest på nattevakten, men hvor mye som skiller de ulike vaktene varierer noe. Det er ikke alltid forskjellen er stor. Vikarbruken var aller størst på kveldsvakten i påsken, der 37 prosent av den totale bemanningen var vikarer. Lavest var vikarbruken på nattevakten i påsken. Kun 14 prosent av den totale bemanningen var vikarer.

2.4 **Forskjeller mellom kommunene?**

Vi beskriver i det følgende kort noen forskjeller mellom de fire kommunene som vi har undersøkt. Vi understreker imidlertid igjen at vi kun kan peke på eventuelle forskjeller, men at vi pga de tidligere nevnte begrensningene for sammenlikning ikke kan trekke noen slutninger om årsaker eller implikasjoner av dette.

Figur 2.6 nedenfor viser bemanningen av sykepleiere, hjelpepleiere og ufaglærte – hverdager, helg og påske – i Bergen, Bærum, Stavanger og Trondheim. For hver dag i hver kommune er andel sykepleiere, hjelpepleiere og ufaglærte vist.

Figur 2.6 Bemanning i kartlagte sykehjem. Hverdager, helg og påske. Tre utdanningsgrupper. Bergen, Bærum, Stavanger og Trondheim. Prosent av total faktisk bemanning

Kilde: Econ Pöyry, spørreundersøkelse.

- Når vi ser på de store linjene, er det for alle kommuner en tendens til at andelen sykepleiere er størst på hverdagene, mindre i påsken og minst i helgen. Våre data viser at de kartlagte sykehjemmene i Bergen til sammen har en noe lavere andel sykepleiere enn sykehjemmene i de andre kommunene. Spesielt gjelder dette de to påskedagene.
- Når det gjelder bruk av ufaglærte, ser vi av Figur 2.6 at sykehjemmene i Stavanger og Trondheim har den laveste andelen, og sykehjemmene i Bergen og Bærum har den høyeste andelen. For øvrig er det for alle kommunene slik at andelen ufaglærte er høyest i helgene og lavest på hverdagene.
- For tre av kommunene er andelen hjelpepleiere høyest hverdagene. For den fjerde kommunen er andelen høyest i påsken. For alle kommunene er det en tendens til at andelen er minst i helgen. Våre data viser at Bærum har den laveste andelen hjelpepleiere i forhold til de andre kommunene. Bergen har den nest laveste andelen hjelpepleiere.

2.5 Oppsummering sykehjem

Våre data viser at den faktiske totale bemanningen i sykehjem er høyest på hverdagene og lavest i helgen. Andelen sykepleiere er også høyest på hverdagene og lavest i helgen. Hjelpepleiere utgjør alltid en større del av personalet enn sykepleierne; fra dobbelt så mange på hverdagene og i påsken til tre ganger så mange i helgen. Når det gjelder ufaglærte, er det på hverdagene omtrent like mange ufaglærte som sykepleiere, men i påsken er det nesten dobbelt så mange og i helgen er det vel tre ganger så mange.

Den faktisk bemanningen for det totale pleiepersonellet ligger lavere enn den planlagte på hverdagene og i påsken, men *høyere* i helgen. Det er store variasjoner når vi ser på de ulike utdanningsgruppene. Det er alltid færre sykepleiere og hjelpepleiere på jobb enn planlagt og flere ufaglærte. Andelen vikarer er dessuten størst i helgene.

Når det gjelder informantenes vurdering av bemanningen, kan vi ikke ut fra våre data se noen sammenheng mellom grad av tilfredshet og grad av avvik mellom planlagt og faktisk bemanning.

Vi kan i liten grad si noe om forskjellene mellom kommunene. Våre data viser imidlertid at det er en tendens i alle kommuner til at andelen sykepleiere er størst på hverdagene, mindre i helgen og minst i påsken. Bergen har en noe lavere andel sykepleiere enn de andre kommunene i sykehjemmene vi har kartlagt. Når det gjelder bruk av ufaglærte, har Stavanger og Trondheim den laveste andelen ufaglærte, mens Bergen og Bærum har den høyeste andelen. For øvrig er det for alle kommunene slik at andelen ufaglærte er høyest i helgene og lavest på hverdagene.

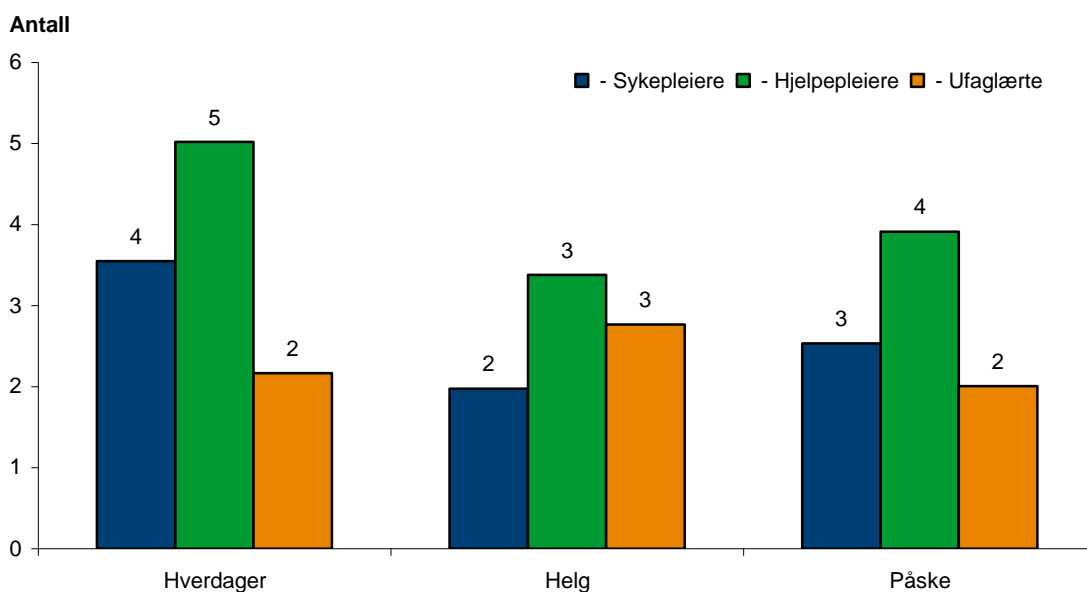
3 Bemanning i hjemmesykepleien

For det første beskriver vi den faktiske bemanningen når det gjelder hverdager, helg og påske. For det andre beskriver vi avviket mellom faktisk og planlagt bemanning. For det tredje ser vi etter eventuelle tendenser fordelt på de ulike vaktene i en turnus. Det fjerde og siste hovedtemaet er hvorvidt det er mulig å observere noen forskjeller mellom de fire kommunene i datasettet.

3.1 Faktisk bemanning

Figur 3.1 nedenfor viser bemanningen av sykepleiere, hjelpepleiere og ufaglærte – hverdager, helg og påske i de sonene for hjemmesykepleie vi har kartlagt. Bemanningen er vist som antall personer per 100 brukere. Den totale bemanningen per 100 brukere er også for hjemmesykepleie høyest på hverdager, jf figuren under. I snitt var det nesten 11 ansatte per 100 brukere på hverdagene og vel 8 helg og påske. Den totale bemanningen i hjemmesykepleien i påsken er mao 79 prosent av den faktiske bemanningen for hverdagene, mens den i helgen er 77 prosent.

Figur 3.1 Bemanning i kartlagte soner for hjemmesykepleie. Hverdag, helg og påske. Tre utdanningsgrupper. Antall per 100 brukere

Kilde: Econ Pöyry, spørreundersøkelse.

- Sykepleierne utgjør i vårt datamateriale 33 prosent av den totale bemanningen på hverdagene, 24 prosent i helgen og 30 prosent i påsken.
- Det er alltid flere hjelpepleiere enn sykepleiere på vakt. På hverdagene er det 30 prosent flere hjelpepleiere enn sykepleiere; i helgen er det 40 prosent flere, og i påsken er det 36 prosent flere. Hjelpepleiere utgjør fra 42 prosent av det totale pleiepersonellet i helgen til 47 prosent av det totale pleiepersonellet på hverdagene.

- Det er færre ufaglærte enn sykepleiere på hverdagene og i påsken, men flere i helgen. Andelen ufaglærte av den totale bemanningen er minst på hverdagene med 21 prosent og størst i helgen med 34 prosent.

3.2 Avvik mellom planlagt og faktisk bemanning

Vi vil i det følgende presentere våre data når det gjelder eventuelle avvik mellom faktisk og planlagt bemanning. Vi vil også kort komme inn på årsakene til endret bemanning og vikarbruk.

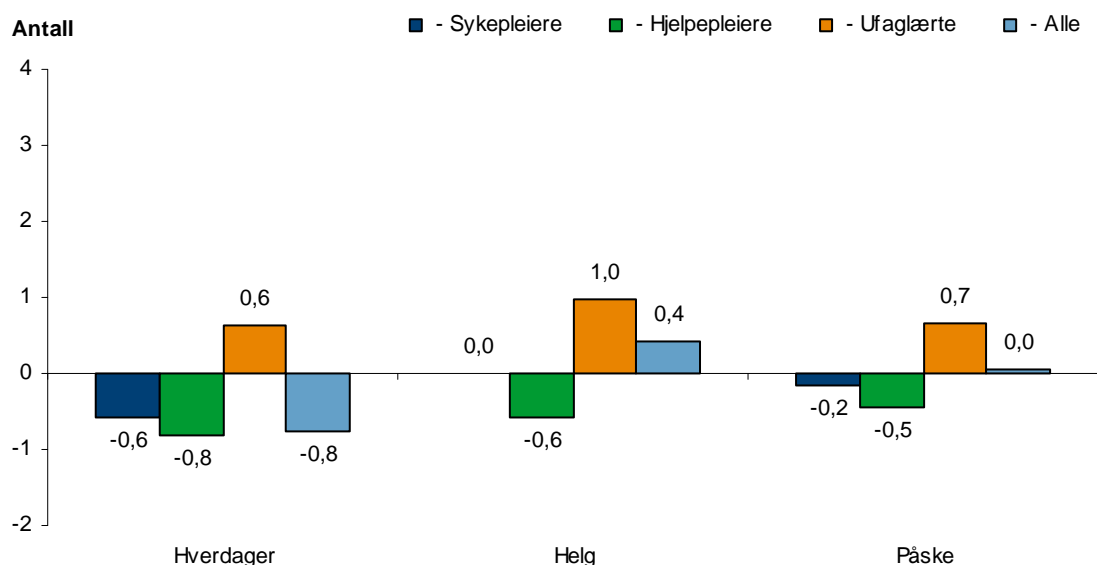
3.2.1 Er det avvik?

Det vil på samme måte som vi beskrev i kapittel 2.2 kunne være ulik tolkning av hva ”planlagt bemanning” betyr. En informant for hjemmesykepleie sa at hun planla med en viss overbemanning hver dag, siden hun ut fra historien visste at det var ganske høyt sykefravær. Både tidsmessig og økonomisk ville det for henne lønne seg å slippe situasjoner der en måtte ringe rundt etter vikarer og / eller benytte dyre vikarbyråer. Praksis som dette sier oss noe om at negativt avvik ikke alltid trenger å bety at det er færre på jobb enn det burde være ut fra aktiviteten. Vi ser dermed at det heller ikke når det gjelder avvik er lett å gjøre sammenlikninger mellom enhetene i undersøkelsen.

Figur 2.1 nedenfor viser avvik mellom planlagt og faktisk bemanning for sykepleiere, hjelpepleiere og ufaglærte samt totalt – hverdager, helg og påske i de sonene for hjemmesykepleie vi har kartlagt. Avviket er vist som antall personer per 100 brukere.

Når det gjelder avvik mellom planlagt og faktisk *total* bemanning, ser vi i figuren under at det i gjennomsnitt på hverdagene er nesten 1 person mindre på jobb per 100 brukere enn planlagt. For helgen er det i gjennomsnitt nesten 1/2 person *mer* i forhold til planlagt, og i påsken er det faktisk ikke noe avvik som er registrerbart. .

Figur 3.2 Avvik mellom planlagt og faktisk bemanning i kartlagte soner for hjemmesykepleie. Hverdager, helg og påske. Tre utdanningsgrupper. Antall per 100 brukere

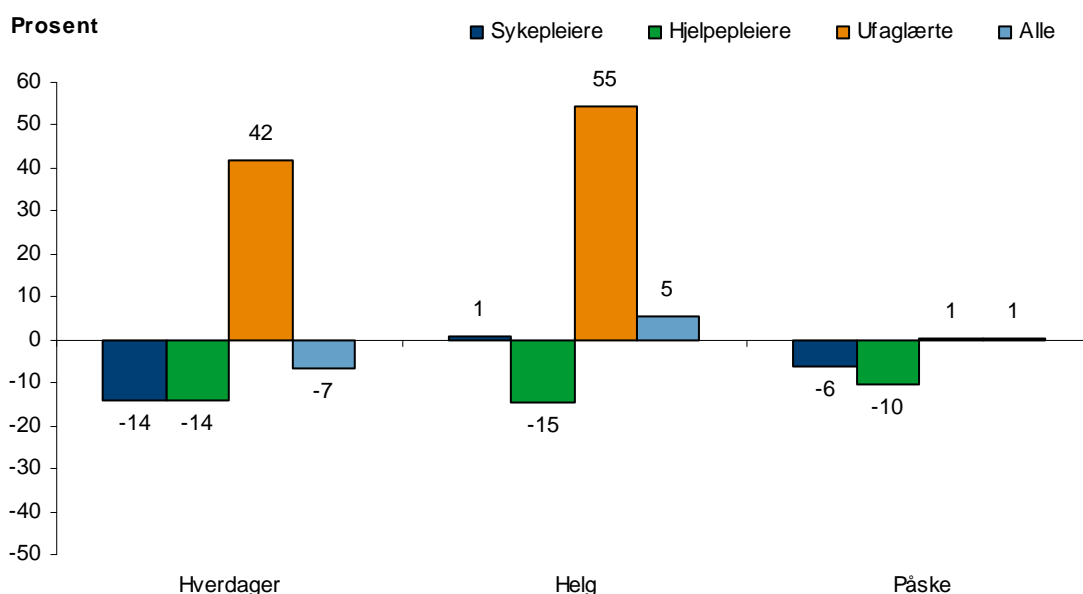
Kilde: Econ Pöyry, spørreundersøkelse.

Som Figur 3.2 viser, er det ganske store forskjeller mellom planlagt og faktisk bemanning fordelt på de ulike utdanningskategoriene. Avvik regnet i personer i forhold til planlagt total bemanning viser at det ikke er avvik for sykepleiere i helgen og knapt noe i påsken. På hverdagene viser våre data at det er færre sykepleiere på jobb enn planlagt. Ser vi på hjelpepleiere, er det relativt sett et høyt negativt avvik mellom planlagt og faktisk bemanning både hverdager, helg og påske. Avviket for ufaglærte er alltid positivt; det er i alle perioder flere ufaglærte på jobb enn planlagt.

Det positive avviket for ufaglærte er i helgen litt større enn det negative avviket for sykepleiere og hjelpepleiere til sammen. Det er i snitt 0,6 færre faglærte på jobb i forhold til planlagt total bemanning, mens det er om lag 1 ufaglært mer enn planlagt.

Vi har ovenfor beskrevet avviket i *personer* per 100 brukere i forhold til planlagt bemanning. Figur 3.3 nedenfor viser også avvik mellom planlagt og faktisk bemanning i de kartlagte sonene for hjemmesykepleie. Også her er avviket vist for sykepleiere, hjelpepleiere, ufaglærte samt totalt – hverdager, helg og påske. Men istedenfor antall personer, er avviket her vist som prosent av planlagt bemanning.

Figur 3.3 *Avvik mellom planlagt og faktisk bemanning i kartlagte soner for hjemmesykepleie. Hverdager, helg og påske. Tre utdanningsgrupper. Prosent av planlagt bemanning*

Kilde: Econ Pöyry, spørreundersøkelse.

- Vi ser at det negative avviket mellom planlagt og faktisk bemanning for den totale bemanningen på hverdager er på 7 prosent. Det enkelte avvik for hver utdanningsgruppe, regnet som avviket mellom planlagt og faktisk bemanning for hver gruppe, er større. For både sykepleiere og hjelpepleiere er det et negativt avvik på 14 prosent. For ufaglærte er det et positivt avvik på 42 prosent.
- Ser vi på helgen, er det et positivt avvik på 5 prosent for den totale bemanningen. For sykepleiere er det et positivt avvik på 1 prosent i forhold til planlagt bemanning. For hjelpepleiere er det et negativt avvik på 15 prosent. For ufaglærte er det positive avviket i forhold til planlagt bemanning hele 55 prosent.

- Det er for påskedagene at avviket for de ulike utdanningsgruppene er minst når det er regnet som prosent av planlagt bemanning. Totalt sett er det 1 prosent høyere bemanning enn planlagt. Det er 6 prosent færre sykepleiere på jobb enn planlagt og 10 prosent færre hjelpepleiere på jobb i forhold til planlagt. For ufaglærte er det et lite positivt avvik på 1 prosent.

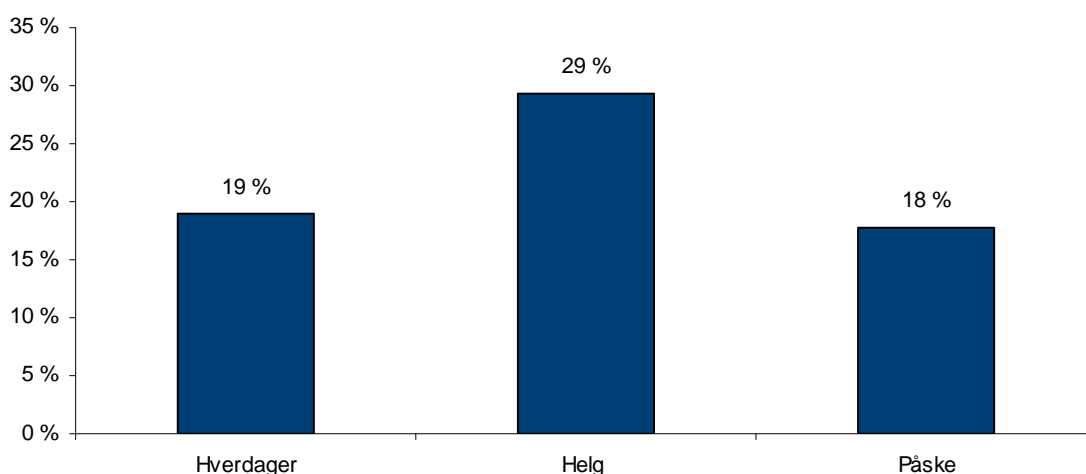
3.2.2 Årsaker til avvik og vikarbruk

Informantene ble bedt om å angi årsaken til eventuelle negative endringer i forhold til planlagt bemanning. Vi har ikke spurt etter årsaken til positive endringer. Noen informanter har imidlertid opplyst at grunnen kan være økt aktivitet eller at én faglært erstattes med flere ufaglærte. Når det gjaldt negative avvik, at det var færre på jobb enn planlagt, oppga de fleste av informantene at årsaken var sykdom eller "andre årsaker". Noen oppga også at den faste staben var for liten.

På spørsmål om årsakene til endring i bemanningen i form av at fraværende ikke ble erstattet av andre med samme kompetanse var at det ikke var mulig å få tak i kvalifiserte vikarer, er det flere som svarer benektende på dette enn som svarer bekreftende. Årsakene som oppgis, er en blanding av at det ikke var mulig å få tak i kvalifiserte vikarer, økonomi og en vurdering av at utdanningsnivå ikke er så viktig for korttidsvikarer som for den faste staben. Det er ikke mulig å finne noen sammenheng mellom bemanningen og informantenes grad av tilfredshet.

Våre data for vikarbruk viser at det er vikarbruken er størst i helgen og lavest i påsken. Figur 3.4 nedenfor viser andelen vikarer hverdager, helg og påske i de kartlagte sonene for hjemmesykepleie. Andelen er regnet ut i forhold til den totale faktiske bemanningen.

Figur 3.4 Vikarer i kartlagte soner for hjemmesykepleie. Prosent av total, faktisk bemanning

Kilde: Econ Pöyry, spørreundersøkelse.

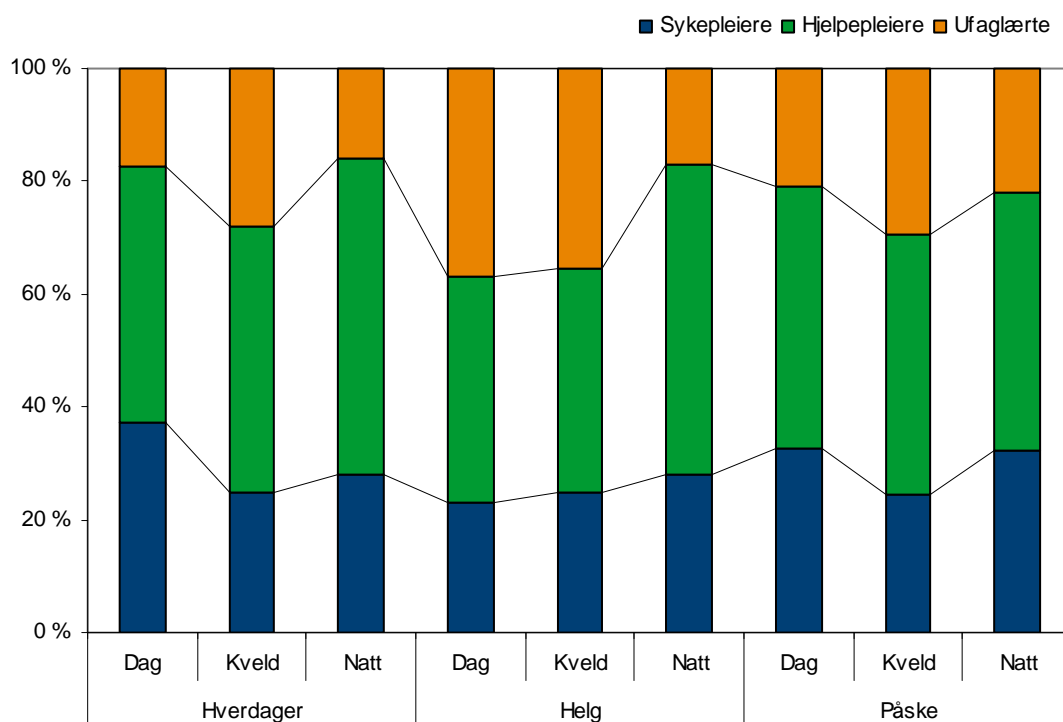
Andelen vikarer i helgen er 29 prosent. På hverdagene er den 19 prosent og i påsken er den 18 prosent.

3.3 Bemanning fordelt på dagvakt, kveldsvakt og nattevakt

Er det mulig å se noen viktige tendenser for de ulike vaktene morgenvakt, ettermiddagsvakt og nattevakt når det gjelder hvordan bemanningen er fordelt på de ulike utdanningsgruppene?

Figur 3.5 nedenfor viser bemanningen av sykepleiere, hjelpepleiere og ufaglærte - hverdager, helg og påske – morgen, kveld og natt. For hver vakt er andelen sykepleiere, hjelpepleiere og ufaglærte vist.

Figur 3.5 Bemanning i kartlagte soner for hjemmesykepleie. Hverdager, helg og påske. Tre utdanningsgrupper. Tre vakttyper. Prosent av total bemanning

Kilde: Econ Pöyry, spørreundersøkelse.

- På hverdager, er andelen sykepleiere lavest på kveldsvakten. 25 prosent av den totale bemanningen på kveldsvakten utgjøres av sykepleiere, mot 37 prosent på dagvakt og 28 prosent på nattevakt. Ufaglærte jobber i størst grad på kveldsvakten. 28 prosent av den totale bemanningen på kveldsvakten er ufaglærte. På nattevakten utgjør de bare 16 prosent.
- I helgene er det nokså liten forskjell i andel sykepleiere mellom vaktene, og den er faktisk lavest på dagvakten. 23 prosent av den totale bemanningen på dagtid er sykepleiere, mens 25 prosent på kveldsvakten og 28 prosent av den totale bemanningen på nattevakt er sykepleiere. Når det gjelder bemanningen av ufaglærte i helg, ser vi at de utgjør en ganske stor andel av dagvakten og kveldsvakten i forhold til hverdager, men at andelen på nattevakten er omtrent lik.
- I påsken er andel sykepleiere høyest på morgenvakten og nattevakten, som for hverdager. Det er lavere andel sykepleiere på dagvakten, men høyere andel

sykepleiere på nattevakten i forhold til hverdagene. Hjelpepleiere utgjør 46-47 prosent av den totale bemanningen på alle vakter og utgjør klart den største andelen av personalet.

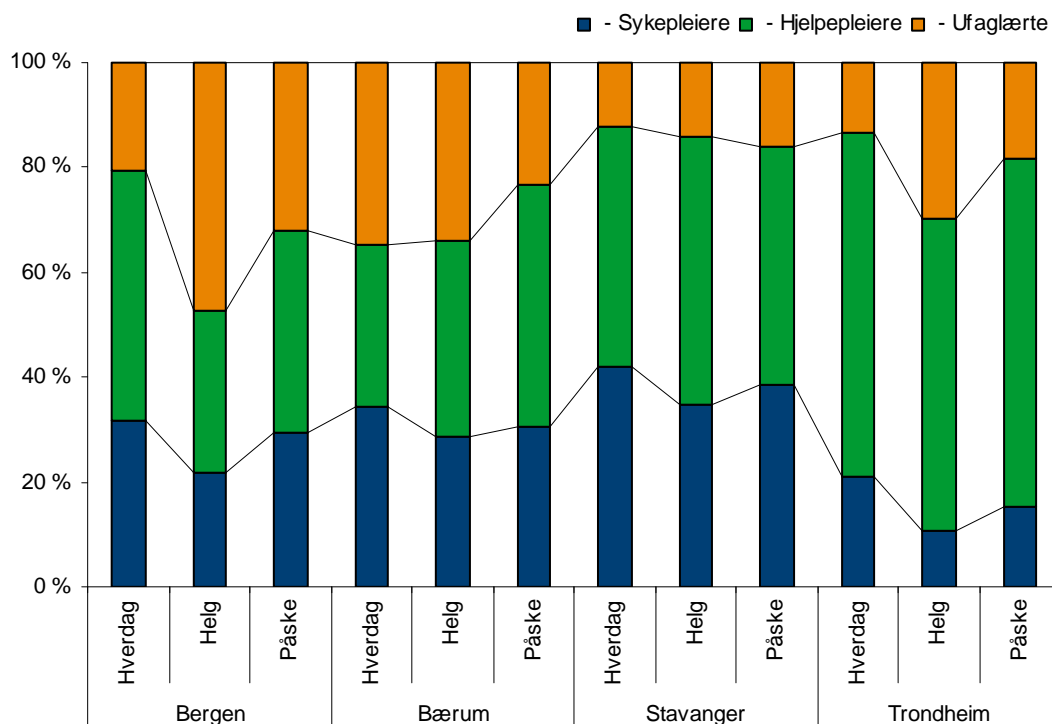
Som nevnt i kapittel 3.2.2, er vikarbruken lavere i påsken enn på hverdagene og i helgen. Det er ikke noen tydelige tendenser for hvilken vakt det er høyest andel vikarer. Forskjellene mellom vaktene er ganske små. Det er imidlertid ganske store forskjeller mellom hverdag, helg og påske. Vikarbruken er aller størst på ettermiddagsvakten i helgen, der 32 prosent av den totale bemanningen var vikarer. Lavest var vikarbruken på nattevakten i helgen, der kun 8 prosent av den totale bemanningen var vikarer.

3.4 Forskjeller mellom kommunene?

Vi vil i det følgende peke på noen forskjeller mellom de fire kommunene i datasettet. Vi understreker imidlertid igjen at vi ikke kan trekke noen slutninger om årsaker eller implikasjoner av dette.

Figur 3.6 nedenfor viser bemanningen av sykepleiere, hjelpepleiere og ufaglærte – hverdager, helg og påske – i Bergen, Bærum, Stavanger og Trondheim. For hver dag i hver kommune er andel sykepleiere, hjelpepleiere og ufaglærte vist.

Figur 3.6 Bemanning i kartlagte soner for hjemmesykepleie. Hverdager, helg og påske. Tre utdanningsgrupper. Bergen, Bærum, Stavanger og Trondheim. Prosent av total faktisk bemanning

Kilde: Econ Pöyry, spørreundersøkelse.

- Det er et gjennomgående trekk for alle kommunene at andelen sykepleiere er størst på hverdagene, mindre i påsken og minst i helgen.
- Trondheim kommune er likevel den kommunen med klart lavest andel sykepleiere i de sonene for hjemmesykepleie som vi har kartlagt. Dette gjelder for både hverdager, helg og påske. Stavanger har klart høyest andel sykepleiere, og også her ser vi at dette gjelder for samtlige perioder.
- Når det gjelder andelen ufaglært og hjelpepleiere, ser vi i figuren under at kommunen med lavest andel sykepleiere, Trondheim, har klart høyest andel av hjelpepleiere. Kommunen har nest lavest andel av ufaglærte. Klart lavest andel ufaglærte i sonene for hjemmesykepleie der vi har kartlagt bemanningen har Stavanger kommune. Her utgjør ufaglærte fra 12 til 16 prosent av bemanningen. Bergen og Bærum har den høyeste andelen ufaglærte. Det er ingen klar tendens for når andelen ufaglærte er høyest. For tre av fire kommuner er det imidlertid slik at andelen er *lavest* på hverdagene. Bærum skiller seg ut ved at andelen ufaglærte faktisk er høyest på hverdagene og lavest i påsken.
- Ser vi på hjelpepleiere er det heller ingen klar tendens når vi sammenlikner kommunene. Én kommune har høyest andel av denne gruppen på hverdagene, én har høyest andel i helgen, én har høyest andel i påsken mens én kommune har størst, og like stor, andel hverdag og påske. Bildet er like variert når det gjelder når andelen hjelpepleiere er lavest.

3.5 Oppsummering hjemmesykepleie

Våre data viser at den faktiske totale bemanningen i de sonene for hjemmesykepleie som vi har undersøkt er høyest på hverdagene, mens den er ganske lik i påsken og i helgen. Andelen sykepleiere er høyest på hverdagene og lavest i helgen. Ser vi på de andre utdanningsgruppene, er det alltid flere hjelpepleiere enn sykepleiere på vakt; fra 30 til 40 prosent flere.

Når det gjelder avvik i forhold til planlagt bemanning, ligger den faktiske bemanningen for det totale pleiepersonellet på under den planlagte på hverdagene, høyere i helgen, mens det ikke er avvik i påsken. Det er store variasjoner når vi ser på de ulike utdanningsgruppene enkeltvis. Tendensen er at det er færre sykepleiere og hjelpepleiere på jobb enn planlagt og flere ufaglærte. Vi ser imidlertid at det for sykepleiere er et lite positivt avvik i helgen, og at det positive avviket for ufaglærte i påsken kun er på 1 prosent.

Andelen vikarer er størst i helgene.

Når det gjelder informantenes vurdering av bemanningen, kan vi ikke se noen sammenheng mellom grad av tilfredshet og grad av avvik mellom planlagt og faktisk bemanning.

Vi kan i liten grad si noe om forskjellene mellom kommunene ut fra vårt materiale. Våre data viser imidlertid at det er et gjennomgående trekk for alle kommunene at andel sykepleiere er størst på hverdagene, mindre i påsken og minst i helgen. Stavanger utmerker seg med både høyest andel sykepleiere og lavest andel ufaglærte. Ellers ser vi at Trondheim har lavest andel sykepleiere, men klart høyest andel hjelpepleiere.

Vedlegg 1

SPØRRESKJEMA HJEMMESYKEPLEIE

Vi er klar over at det i enkelte kommuner er slik at det ikke er alle arbeidslag / soner for hjemmesykepleie som har nattjeneste. I disse kommunene er det et av arbeidslagene / sonene for hjemmesykepleien som dekker hele kommunen på natten. For de som ikke har nattjeneste, lar disse bare være å fylle ut bemanning for natt. For de som har ulikt antall brukere natt og dag, vennligst spesifiser dette i spørsmål 1.

1) Hvor mange brukere er det i ditt område for hjemmesykepleie? _____

2) Bemanning tirsdag 27. januar 2009

- a) Angi planlagt bemanning og faktisk bemanning på ulike vakter i løpet av døgnet tirsdag 27. januar 2009. Angi antallet ansatte eller vikarer som gjennomførte hele vekten, pluss eventuelt antall ansatte eller vikarer som bare dekket deler av vekten. Angi det siste ved brøker og begrens det til følgende størrelser: $\frac{1}{4}$ vakt, $\frac{1}{2}$ vakt, $\frac{3}{4}$ vakt. Angi summen av antall ansatte og vikarer som hadde full vakt, og ansatte og vikarer som dekket bare deler av vekten. Vennligst angi antallet i tabellen under:

	Morgen-/ dagvakt		Ettermiddags- /kveldsvakt		Nattevakt	
	Planlagt	Faktisk	Planlagt	Faktisk	Planlagt	Faktisk
Sykepleiere						
Personale med annen helseutdanning på høyskolenivå						
Hjelpepleiere / helsefagarbeider eller bemanning med annen helseutdanning på fagskolenivå						
Bemanning med påbegynt helsefaglig utdanning (minimum et års fullført høyskole)						
Ufaglært bemanning						
Herav antall vikarer						

- b) Dersom det er endringer i forhold til planlagt bemanning, hva kommer dette av?
Vennligst kryss i en eller flere av kolonnene i tabellen nedenfor:

Den faste staben er for liten	Sykdom	Andre årsaker

- c) Var årsaken til for endring i bemanning at det ikke var mulig å få tak i kvalifiserte vikarer? Kryss av for ja, nei eller vet ikke:

Ja	
Nei	
Vet ikke	

- d) Hva er din vurdering av den faktiske bemanning tirsdag 27. januar 2009. Kryss av for kun et alternativ:

Svært tilfredsstillende	
Tilfredsstillende	
Lite tilfredsstillende	
Svært lite tilfredsstillende	
Vet ikke/ønsker ikke å svare	

3) Bemanning torsdag 29. januar 2009

- a) Angi planlagt bemanning og faktisk bemanning på ulike vakter i løpet av døgnet torsdag 29. januar 2009. Angi antallet ansatte eller vikarer som gjennomførte hele vekten, pluss eventuelt antall ansatte eller vikarer som bare dekket deler av vekten. Angi det siste ved brøker og begrenset det til følgende størrelser: $\frac{1}{4}$ vakt, $\frac{1}{2}$ vakt, $\frac{3}{4}$ vakt. Angi summen av antall ansatte og vikarer som hadde full vakt, og ansatte og vikarer som dekket bare deler av vekten. Vennligst angi antallet i tabellen nedenfor:

	Morgen-/ dagvakt		Ettermiddags- /kveldsvakt		Nattevakt	
	Planlagt	Faktisk	Planlagt	Faktisk	Planlagt	Faktisk
Sykepleiere						
Personale med annen helseutdanning på høyskolenivå						
Hjelpepleiere / helsefagarbeider eller bemanning med annen helseutdanning på fagskolenivå						
Bemanning med påbegynt helsefaglig utdanning (minimum et års fullført høyskole)						
Ufaglært bemanning						
Herav antall vikarer						

- b) Dersom det er endringer i forhold til planlagt bemanning, hva kommer dette av?
Vennligst kryss i en eller flere av kolonnene i tabellen nedenfor:

Den faste staben er for liten	Sykdom	Andre årsaker

- c) Var årsaken til for endring i bemanning at det ikke var mulig å få tak i kvalifiserte vikarer? Kryss av for ja, nei eller vet ikke:

Ja	
Nei	
Vet ikke	

- d) Hva er din vurdering av den faktiske bemanning torsdag 29. januar 2009. Kryss av for kun et alternativ:

Svært tilfredsstillende	
Tilfredsstillende	
Lite tilfredsstillende	
Svært lite tilfredsstillende	
Vet ikke/ønsker ikke å svare	

4) Bemanning lørdag 31. januar 2009

- a) Angi planlagt bemanning og faktisk bemanning på ulike vakter i løpet av døgnet lørdag 31. januar 2009. Angi antallet ansatte eller vikarer som gjennomførte hele vekten, pluss eventuelt antall ansatte eller vikarer som bare dekket deler av vekten. Angi det siste ved brøker og begrens det til følgende størrelser: $\frac{1}{4}$ vakt, $\frac{1}{2}$ vakt, $\frac{3}{4}$ vakt. Angi summen av antall ansatte og vikarer som hadde full vakt, og ansatte og vikarer som dekket bare deler av vekten. Vennligst angi antallet i tabellen nedenfor:

	Morgen-/ dagvakt		Ettermiddags- /kveldsvakt		Nattevakt	
	Planlagt	Faktisk	Planlagt	Faktisk	Planlagt	Faktisk
Sykepleiere						
Personale med annen helseutdanning på høyskolenivå						
Hjelpepleiere / helsefagarbeider eller bemanning med annen helseutdanning på fagskolenivå						
Bemanning med påbegynt helsefaglig utdanning (minimum et års fullført høyskole)						
Ufaglært bemanning						
Herav antall vikarer						

- b) Dersom det er endringer i forhold til planlagt bemanning, hva kommer dette av?
Vennligst kryss i en eller flere av kolonnene i tabellen nedenfor:

Den faste staben er for liten	Sykdom	Andre årsaker

- c) Var årsaken til for endring i bemanning at det ikke var mulig å få tak i kvalifiserte vikarer? Kryss av for ja, nei eller vet ikke:

Ja	
Nei	
Vet ikke	

- d) Hva er din vurdering av den faktiske bemanning lørdag 31. januar 2009. Kryss av for kun et alternativ:

Svært tilfredsstillende	
Tilfredsstillende	
Lite tilfredsstillende	
Svært lite tilfredsstillende	
Vet ikke/ønsker ikke å svare	

5) Bemanning søndag 1. februar 2009

- a) Angi planlagt bemanning og faktisk bemanning på ulike vakter i løpet av døgnet søndag 1. februar 2009. Angi antallet ansatte eller vikarer som gjennomførte hele vekten, pluss eventuelt antall ansatte eller vikarer som bare dekket deler av vekten. Angi det siste ved brøker og begrens det til følgende størrelser: $\frac{1}{4}$ vakt, $\frac{1}{2}$ vakt, $\frac{3}{4}$ vakt. Angi summen av antall ansatte og vikarer som hadde full vakt, og ansatte og vikarer som dekket bare deler av vekten. Vennligst angi antallet i tabellen nedenfor:

	Morgen-/ dagvakt		Ettermiddags- /kveldsvakt		Nattevakt	
	Planlagt	Faktisk	Planlagt	Faktisk	Planlagt	Faktisk
Sykepleiere						
Personale med annen helseutdanning på høyskolenivå						
Hjelpepleiere / helsefagarbeider eller bemanning med annen helseutdanning på fagskolenivå						
Bemanning med påbegynt helsefaglig utdanning (minimum et års fullført høyskole)						
Ufaglært bemanning						
Herav antall vikarer						

- b) Dersom det er endringer i forhold til planlagt bemanning, hva kommer dette av?
Vennligst kryss i en eller flere av kolonnene i tabellen nedenfor:

Den faste staben er for liten	Sykdom	Andre årsaker

- c) Var årsaken til for endring i bemanning at det ikke var mulig å få tak i kvalifiserte vikarer? Kryss av for ja, nei eller vet ikke:

Ja	
Nei	
Vet ikke	

- d) Hva er din vurdering av den faktiske bemanning søndag 1. februar 2009. Kryss av for kun et alternativ:

Svært tilfredsstillende	
Tilfredsstillende	
Lite tilfredsstillende	
Svært lite tilfredsstillende	
Vet ikke/ønsker ikke å svare	

6) Bemanning fredag 10. april 2009

- a) Angi planlagt bemanning og faktisk bemanning på ulike vakter i løpet av døgnet fredag 10. april 2009. Angi antallet ansatte eller vikarer som gjennomførte hele vekten, pluss eventuelt antall ansatte eller vikarer som bare dekket deler av vekten. Angi det siste ved brøker og begrens det til følgende størrelser: $\frac{1}{4}$ vakt, $\frac{1}{2}$ vakt, $\frac{3}{4}$ vakt. Angi summen av antall ansatte og vikarer som hadde full vakt, og ansatte og vikarer som dekket bare deler av vekten. Vennligst angi antallet i tabellen nedenfor:

	Morgen-/ dagvakt		Ettermiddags- /kveldsvakt		Nattevakt	
	Planlagt	Faktisk	Planlagt	Faktisk	Planlagt	Faktisk
Sykepleiere						
Personale med annen helseutdanning på høyskolenivå						
Hjelpepleiere / helsefagarbeider eller bemanning med annen helseutdanning på fagskolenivå						
Bemanning med påbegynt helsefaglig utdanning (minimum et års fullført høyskole)						
Ufaglært bemanning						
Herav antall vikarer						

- b) Dersom det er endringer i forhold til planlagt bemanning, hva kommer dette av?
Vennligst kryss i en eller flere av kolonnene i tabellen nedenfor:

Den faste staben er for liten	Sykdom	Andre årsaker

- c) Var årsaken til for endring i bemanning at det ikke var mulig å få tak i kvalifiserte vikarer? Kryss av for ja, nei eller vet ikke:

Ja	
Nei	
Vet ikke	

- d) Hva er din vurdering av den faktiske bemanning fredag 10. april 2009. Kryss av for kun et alternativ:

Svært tilfredsstillende	
Tilfredsstillende	
Lite tilfredsstillende	
Svært lite tilfredsstillende	
Vet ikke/ønsker ikke å svare	

7) Bemanning mandag 13. april 2009

- a) Angi planlagt bemanning og faktisk bemanning på ulike vakter i løpet av døgnet mandag 13. april 2009. Angi antallet ansatte eller vikarer som gjennomførte hele vakten, pluss eventuelt antall ansatte eller vikarer som bare dekket deler av vakten. Angi det siste ved brøker og begrens det til følgende størrelser: $\frac{1}{4}$ vakt, $\frac{1}{2}$ vakt, $\frac{3}{4}$ vakt. Angi summen av antall ansatte og vikarer som hadde full vakt, og ansatte og vikarer som dekket bare deler av vakten. Vennligst angi antallet i tabellen nedenfor:

	Morgen-/ dagvakt		Ettermiddags- /kveldsvakt		Nattevakt	
	Planlagt	Faktisk	Planlagt	Faktisk	Planlagt	Faktisk
Sykepleiere						
Personale med annen helseutdanning på høyskolenivå						
Hjelpepleiere / helsefagarbeider eller bemanning med annen helseutdanning på fagskolenivå						
Bemanning med påbegynt helsefaglig utdanning (minimum et års fullført høyskole)						
Ufaglært bemanning						
Herav antall vikarer						

- b) Dersom det er endringer i forhold til planlagt bemanning, hva kommer dette av?
Vennligst kryss i en eller flere av kolonnene i tabellen nedenfor:

Den faste staben er for liten	Sykdom	Andre årsaker

- c) Var årsaken til for endring i bemanning at det ikke var mulig å få tak i kvalifiserte vikarer? Kryss av for ja, nei eller vet ikke:

Ja	
Nei	
Vet ikke	

- d) Hva er din vurdering av den faktiske bemanning mandag 13. april 2009. Kryss av for kun et alternativ:

Svært tilfredsstillende	
Tilfredsstillende	
Lite tilfredsstillende	
Svært lite tilfredsstillende	
Vet ikke/ønsker ikke å svare	

Vedlegg 2

SPØRRESKJEMA SYKEHJEM

1) Antall sykehjemsplasser på sykehjemmet

- a) Angi antall sykehjemsplasser i tre kategorier samt totalt antall plasser. Vennligst angi antallet plasser i tabellen nedenfor:

Vanlige sykehjemsplasser	Plasser for demente	Andre plasser	Totalt antall plasser	
			Kortids-plasser	Langtids-plasser

2) Antall pasienter tirsdag 27. januar 2009

- a) Angi antall pasienter på de ulike kategorier sykehjemsplasser samt totalt antall pasienter tirsdag 27. januar 2009 Vennligst angi antallet i tabellen nedenfor:

Vanlige sykehjemsplasser	Plasser for demente	Andre plasser	Totalt antall pasienter	
			Kortids-plasser	Langtids-plasser

3) Bemanning tirsdag 27. januar 2009

- b) Angi planlagt bemanning og faktisk bemanning på ulike vakter i løpet av døgnet tirsdag 27. januar 2009. Angi antallet ansatte eller vikarer som gjennomførte hele vekten, pluss eventuelt antall ansatte eller vikarer som bare dekket deler av vekten. Angi det siste ved brøker og begrensn det til følgende størrelser: $\frac{1}{4}$ vakt, $\frac{1}{2}$ vakt, $\frac{3}{4}$ vakt. Angi summen av antall ansatte og vikarer som hadde full vakt, og ansatte og vikarer som dekket bare deler av vekten. Vennligst angi antallet i tabellen på neste side:

	Morgen-/ dagvakt		Ettermiddags- /kveldsvakt		Nattevakt	
	Planlagt	Faktisk	Planlagt	Faktisk	Planlagt	Faktisk
Lege						
Sykepleiere						
Personale med annen helseutdanning på høyskolenivå						
Hjelpepleiere / helsefagarbeider eller bemanning med annen helseutdanning på fagskolenivå						
Bemanning med påbegynt helsefaglig utdanning (minimum et års fullført høyskole)						
Ufaglært bemanning						
Herav antall vikarer						

- e) Dersom det er endringer i forhold til planlagt bemanning, hva kommer dette av?
Vennligst kryss i en eller flere av kolonnene i tabellen nedenfor:

Den faste staben er for liten	Sykdom	Andre årsaker

- f) Var årsaken til for endring i bemanning at det ikke var mulig å få tak i kvalifiserte vikarer? Kryss av for ja, nei eller vet ikke:

Ja	
Nei	
Vet ikke	

- g) Hva er din vurdering av den faktiske bemanning tirsdag 27. januar 2009. Kryss av for kun et alternativ:

Svært tilfredsstillende	
Tilfredsstillende	
Lite tilfredsstillende	
Svært lite tilfredsstillende	
Vet ikke/ønsker ikke å svare	

4) Antall pasienter torsdag 29. januar 2009

- a) Angi antall pasienter på de ulike kategorier sykehjemsplasser samt totalt antall pasienter torsdag 29. januar 2009 Vennligst angi antallet i tabellen nedenfor:

Vanlige sykehjemsplasser	Plasser for demente	Andre plasser	Totalt antall pasienter	
			Kortids-plasser	Langtids-plasser

5) Bemanning torsdag 29. januar 2009

- e) Angi planlagt bemanning og faktisk bemanning på ulike vakter i løpet av døgnet torsdag 29. januar 2009. Angi antallet ansatte eller vikarer som gjennomførte hele vekten, pluss eventuelt antall ansatte eller vikarer som bare dekket deler av vekten. Angi det siste ved brøker og begrensn det til følgende størrelser: $\frac{1}{4}$ vakt, $\frac{1}{2}$ vakt, $\frac{3}{4}$ vakt. Angi summen av antall ansatte og vikarer som hadde full vakt, og ansatte og vikarer som dekket bare deler av vekten. Vennligst angi antallet i tabellen nedenfor:

	Morgen-/ dagvakt		Ettermiddags- /kveldsvakt		Nattevakt	
	Planlagt	Faktisk	Planlagt	Faktisk	Planlagt	Faktisk
Lege						
Sykepleiere						
Personale med annen helseutdanning på høyskolenivå						
Hjelpepleiere / helsefagarbeider eller bemanning med annen helseutdanning på fagskolenivå						
Bemanning med påbegynt helsefaglig utdanning (minimum et års fullført høyskole)						
Ufaglært bemanning						
Herav antall vikarer						

- f) Dersom det er endringer i forhold til planlagt bemanning, hva kommer dette av?
Vennligst kryss i en eller flere av kolonnene i tabellen nedenfor:

Den faste staben er for liten	Sykdom	Andre årsaker

- g) Var årsaken til for endring i bemanning at det ikke var mulig å få tak i kvalifiserte vikarer? Kryss av for ja, nei eller vet ikke:

Ja	
Nei	
Vet ikke	

- h) Hva er din vurdering av den faktiske bemanning torsdag 29. januar 2009. Kryss av for kun et alternativ:

Svært tilfredsstillende	
Tilfredsstillende	
Lite tilfredsstillende	
Svært lite tilfredsstillende	
Vet ikke/ønsker ikke å svare	

6) Antall pasienter lørdag 31. januar 2009

- a) Angi antall pasienter på de ulike kategorier sykehjemsplasser samt totalt antall pasienter lørdag 31. januar 2009 Vennligst angi antallet i tabellen nedenfor:

Vanlige sykehjemsplasser	Plasser for demente	Andre plasser	Totalt antall pasienter	
			Kortids-plasser	Langtids-plasser

7) Bemanning lørdag 31. januar 2009

- e) Angi planlagt bemanning og faktisk bemanning på ulike vakter i løpet av døgnet lørdag 31. januar 2009. Angi antallet ansatte eller vikarer som gjennomførte hele vakten, pluss eventuelt antall ansatte eller vikarer som bare dekket deler av vakten. Angi det siste ved brøker og begrens det til følgende størrelser: $\frac{1}{4}$ vakt, $\frac{1}{2}$ vakt, $\frac{3}{4}$ vakt. Angi summen av antall ansatte og vikarer som hadde full vakt, og ansatte og vikarer som dekket bare deler av vakten. Vennligst angi antallet i tabellen nedenfor:

	Morgen-/ dagvakt		Ettermiddags- /kveldsvakt		Nattevakt	
	Planlagt	Faktisk	Planlagt	Faktisk	Planlagt	Faktisk
Lege						
Sykepleiere						
Personale med annen helseutdanning på høyskolenivå						
Hjelpepleiere / helsefagarbeider eller bemanning med annen helseutdanning på fagskolenivå						
Bemanning med påbegynt helsefaglig utdanning (minimum et års fullført høyskole)						
Ufaglært bemanning						
Herav antall vikarer						

- f) Dersom det er endringer i forhold til planlagt bemanning, hva kommer dette av?
Vennligst kryss i en eller flere av kolonnene i tabellen nedenfor:

Den faste staben er for liten	Sykdom	Andre årsaker

- g) Var årsaken til for endring i bemanning at det ikke var mulig å få tak i kvalifiserte vikarer? Kryss av for ja, nei eller vet ikke:

Ja	
Nei	
Vet ikke	

- h) Hva er din vurdering av den faktiske bemanning lørdag 31. januar 2009. Kryss av for kun et alternativ:

Svært tilfredsstillende	
Tilfredsstillende	
Lite tilfredsstillende	
Svært lite tilfredsstillende	
Vet ikke/ønsker ikke å svare	

8) Antall pasienter søndag 1.februar 2009

- a) Angi antall pasienter på de ulike kategorier sykehjemsplasser samt totalt antall pasienter søndag 1. februar 2009 Vennligst angi antallet i tabellen nedenfor:

Vanlige sykehjemsplasser	Plasser for demente	Andre plasser	Totalt antall pasienter	
			Kortids-plasser	Langtids-plasser

9) Bemanning søndag 1. februar 2009

- e) Angi planlagt bemanning og faktisk bemanning på ulike vakter i løpet av døgnet søndag 1. februar 2009. Angi antallet ansatte eller vikarer som gjennomførte hele vekten, pluss eventuelt antall ansatte eller vikarer som bare dekket deler av vekten. Angi det siste ved brøker og begrensn det til følgende størrelser: $\frac{1}{4}$ vakt, $\frac{1}{2}$ vakt, $\frac{3}{4}$ vakt. Angi summen av antall ansatte og vikarer som hadde full vakt, og ansatte og vikarer som dekket bare deler av vekten. Vennligst angi antallet i tabellen nedenfor:

	Morgen-/ dagvakt		Ettermiddags- /kveldsvakt		Nattevakt	
	Planlagt	Faktisk	Planlagt	Faktisk	Planlagt	Faktisk
Lege						
Sykepleiere						
Personale med annen helseutdanning på høyskolenivå						
Hjelpepleiere / helsefagarbeider eller bemanning med annen helseutdanning på fagskolenivå						
Bemanning med påbegynt helsefaglig utdanning (minimum et års fullført høyskole)						
Ufaglært bemanning						
Herav antall vikarer						

- f) Dersom det er endringer i forhold til planlagt bemanning, hva kommer dette av?
Vennligst kryss i en eller flere av kolonnene i tabellen nedenfor:

Den faste staben er for liten	Sykdom	Andre årsaker

- g) Var årsaken til for endring i bemanning at det ikke var mulig å få tak i kvalifiserte vikarer? Kryss av for ja, nei eller vet ikke:

Ja	
Nei	
Vet ikke	

- h) Hva er din vurdering av den faktiske bemanning søndag 1. februar 2009. Kryss av for kun et alternativ:

Svært tilfredsstillende	
Tilfredsstillende	
Lite tilfredsstillende	
Svært lite tilfredsstillende	
Vet ikke/ønsker ikke å svare	

10) Antall pasienter fredag 10. april 2009

- a) Angi antall pasienter på de ulike kategorier sykehjemsplasser samt totalt antall pasienter fredag 10. april 2009 Vennligst angi antallet i tabellen nedenfor:

Vanlige sykehjemsplasser	Plasser for demente	Andre plasser	Totalt antall pasienter	
			Kortids-plasser	Langtids-plasser

11) Bemanning fredag 10. april 2009

- e) Angi planlagt bemanning og faktisk bemanning på ulike vakter i løpet av døgnet fredag 10. april 2009. Angi antallet ansatte eller vikarer som gjennomførte hele vekten, pluss eventuelt antall ansatte eller vikarer som bare dekket deler av vekten. Angi det siste ved brøker og begrensn det til følgende størrelser: $\frac{1}{4}$ vakt, $\frac{1}{2}$ vakt, $\frac{3}{4}$ vakt. Angi summen av antall ansatte og vikarer som hadde full vakt, og ansatte og vikarer som dekket bare deler av vekten. Vennligst angi antallet i tabellen nedenfor:

	Morgen-/ dagvakt		Ettermiddags- /kveldsvakt		Nattevakt	
	Planlagt	Faktisk	Planlagt	Faktisk	Planlagt	Faktisk
Lege						
Sykepleiere						
Personale med annen helseutdanning på høyskolenivå						
Hjelpepleiere / helsefagarbeider eller bemanning med annen helseutdanning på fagskolenivå						
Bemanning med påbegynt helsefaglig utdanning (minimum et års fullført høyskole)						
Ufaglært bemanning						
Herav antall vikarer						

- f) Dersom det er endringer i forhold til planlagt bemanning, hva kommer dette av?
Vennligst kryss i en eller flere av kolonnene i tabellen nedenfor:

Den faste staben er for liten	Sykdom	Andre årsaker

- g) Var årsaken til for endring i bemanning at det ikke var mulig å få tak i kvalifiserte vikarer? Kryss av for ja, nei eller vet ikke:

Ja	
Nei	
Vet ikke	

- h) Hva er din vurdering av den faktiske bemanning fredag 10. april 2009. Kryss av for kun et alternativ:

Svært tilfredsstillende	
Tilfredsstillende	
Lite tilfredsstillende	
Svært lite tilfredsstillende	
Vet ikke/ønsker ikke å svare	

12) Antall pasienter mandag 13. april 2009

- a) Angi antall pasienter på de ulike kategorier sykehjemsplasser samt totalt antall pasienter mandag 13. april 2009 Vennligst angi antallet i tabellen nedenfor:

Vanlige sykehjemsplasser	Plasser for demente	Andre plasser	Totalt antall pasienter	
			Kortids-plasser	Langtids-plasser

13) Bemanning mandag 13. april 2009

- e) Angi planlagt bemanning og faktisk bemanning på ulike vakter i løpet av døgnet mandag 13. april 2009. Angi antallet ansatte eller vikarer som gjennomførte hele vekten, pluss eventuelt antall ansatte eller vikarer som bare dekket deler av vekten. Angi det siste ved brøker og begrensn det til følgende størrelser: $\frac{1}{4}$ vakt, $\frac{1}{2}$ vakt, $\frac{3}{4}$ vakt. Angi summen av antall ansatte og vikarer som hadde full vakt, og ansatte og vikarer som dekket bare deler av vekten. Vennligst angi antallet i tabellen nedenfor:

	Morgen-/ dagvakt		Ettermiddags- /kveldsvakt		Nattevakt	
	Planlagt	Faktisk	Planlagt	Faktisk	Planlagt	Faktisk
Lege						
Sykepleiere						
Personale med annen helseutdanning på høyskolenivå						
Hjelpepleiere / helsefagarbeider eller bemanning med annen helseutdanning på fagskolenivå						
Bemanning med påbegynt helsefaglig utdanning (minimum et års fullført høyskole)						
Ufaglært bemanning						
Herav antall vikarer						

- f) Dersom det er endringer i forhold til planlagt bemanning, hva kommer dette av?
Vennligst kryss i en eller flere av kolonnene i tabellen nedenfor:

Den faste staben er for liten	Sykdom	Andre årsaker

- g) Var årsaken til for endring i bemanning at det ikke var mulig å få tak i kvalifiserte vikarer? Kryss av for ja, nei eller vet ikke:

Ja	
Nei	
Vet ikke	

- h) Hva er din vurdering av den faktiske bemanning mandag 13. april 2009. Kryss av for kun et alternativ:

Svært tilfredsstillende	
Tilfredsstillende	
Lite tilfredsstillende	
Svært lite tilfredsstillende	
Vet ikke/ønsker ikke å svare	